

Установа адукацыі
“Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў”

Факультет інфармацыйна-дакументных камунікацый
Кафедра гісторыка-культурнай спадчыны

УЗГОДНЕНА
Загадчык кафедры

_____ Д. В. Герасіменак
«__» _____ 20__ г.

УЗГОДНЕНА
Дэкан факультэта

_____ Ю. М. Галкоўская
«__» _____ 20__ г.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНЫ КОМПЛЕКС
ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

УСЕАГУЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ
Раздзел IV. НАЙНОЎШЫ ЧАС

для студэнтаў спецыяльнасці 1-23 01 12 Музейная справа і ахова гісторыка-
культурнай спадчыны
прафілізацыя: Культурная спадчына і турызм

Складальнік:

Л.У. Ландзіна, доктар гістарычных навук, дацэнт, прафесар кафедры
гісторыка-культурнай спадчыны

Разгледжаны і зацверджаны

на паседжанні Савета ўніверсітэта 21.06. 2022

пратакол № 12

ЗМЕСТ

1. Уводзіны.	С.3–5
Тэматычны план	С.6–8
2. Тэарэтычны раздзел	
– вучэбныя выданні	С.9
– план-каспект лекцый	С.10–23
–іншыя матэрыялы (навуковая літаратура, аўдыя- і выдэарэсурсы)	С. 24–31
3. Практычны раздзел	
– матэрыялы для правядзення семінарскіх, практычных і інш. заняткаў	С. 32–43
4. Раздзел кантроля ведаў:	
– заданні для кантролю самастойнай работы студэнтаў	С. 44– 49
– пералік пытанняў для экзамену (заліку)	С. 50–52
– крытэрыі ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў	С. 53–55
5. Дапаможны раздзел:	
– вучэбная праграма	С. 56–60
– іншыя матэрыялы (тэхнічныя і інш. сродкі)	С. 61

УВОДЗІНЫ

Гістарычныя дысцыпліны ўваходзяць у лік асноўных для падрыхтоўкі спецыялістаў сацыякультурнай сферы. Вывучэнне гісторыі ў ВНУ накіравана на фарміраванне асобы, якая павінна всядома арыентавацца ў грамадскім жыцці, кваліфікавана аналізаваць мінулае і сучаснае, усведамляць прыярытэт агульначалавечых каштоўнасцей, паважаць і захоўваць гісторыка-культурную спадчыну. Адзначаныя сацыяльныя і прафесійныя кампетэнцыі ў максімальнай ступені павінны быць у спецыялістаў, занятых у сферы музейнай справы.

Курс усеагульнай гісторыі найноўшага часу, як з'яўляецца заключнай часткай комплекснага вывучэння ўсеагульнай гісторыі, разглядае гістарычныя працэсы і падзеі з сусветным масштабе на працягу XX – пачатку XXI ст. Асаблівая важнасць і цікавасць адзначага перыяду вызначаецца ўключэннем у гэты перыяд падзей недаўняга мінулага і сучаснасці. Гэта выклікае эфект уключанасці кожнага, праз уласную памяць ці памяць старэйшага пакалення, ў разглядаемыя працэсы і падзеі.

Метадалагічнай асновай выкладання з'яўляецца спалучэнне фармацыйнага і цывілізацыйнага (культуралагічнага) падыходаў. Гэта дазваляе, з аднаго боку, прасачыць стадыяльнасць і змену этапаў грамадскага развіцця, а з другой – максімальна ўлічыць цывілізацыйныя асаблівасці асобных краін і рэгіёнаў. У адпаведнасці з прынцыпам гістарызма і гісторыка-генетычным метадам матэрыял выкладаецца ў храналагічнай паслядоўнасці.

У праграме адлюстраваны таксама комплекс праблем, якія характэрызуюць сацыякультурнае развіццё грамадства. Адпаведна, вывучаецца развіццё навукі, тэхнікі, літаратуры і мастацкай культуры перыяда. Зроблены акцэнт на вывучэнне гісторыі паўсядзённасці, што ўключае не толькі вывучэнне матэрыяльнай культуры, але і разгляд сацыяльнай псіхалогіі, індывідуальных і калектыўных уяўленняў, эвалюцыі гендэрных, сямейна-шлюбных адносінаў і г.д.

Мэтай курса усеагульнай гісторыі найноўшага часу з'яўляецца фарміраванне прафесійных кампетэнцый будучых спецыялістаў-музеязнаўцаў і іх сацыялізацыі, што прадугледжвае таксама і ўменні набываць новыя веды і прымяняць іх ў прафесійным і штодзённым асяроддзі.

Адзначаная мэта прадугледжвае вырашэнне наступных *задач*:

- вызначэнне месца, ролі і зместа перыяда найноўшай гісторыі;
- абгрунтаванне перыядызацыі, і таксама высвятленне праблем вылучэння перыядаў;
- усведамленне цэласнасці сусветна-гістарычнага працэсу;
- стварэнне комплекснай карціны развіцця сусветнай цывілізацыі з сістэмным бачаннем гістарычнага працэса праз сінхранізацыю, правядзенне аналогій, параўнанне, вылучэнне сувязяў прычын і наступстваў;
- раскрыццё унутранай логікі гістарычных працэсаў і падзей, прасочванне іх дынамікі і ўзаемасувязі;
- выхаванне цікавасці і павагі да гісторыка-культурнай спадчыны іншых народаў; суаднясенне дасягненняў сусветнай і айчынай матэрыяльнай і духоўнай культуры;
- забеспячэнне пераемнасці і ўзаемасувязі матэрыяла выкладаемага курса як з ведамі, атрыманымі ў агульнаадукацыйнай школе, так і са зместам сумежных дысцыплін праз міжпрадметныя сувязі.

У выніку вывучэння курса студэнт *павінен ведаць*:

- гістарычнае значэнне перыяда, крытэрыі перыядызацыі, змест і структуру курса;
- асноўныя тэндэнцыі, працэсы і падзеі ў развіцці цывілізацый, краін і народаў;
- сувязь прычын і наступстваў гістарычных падзей і працэсаў, суадносіны гістарычнай пераемнасці і нераўнамернасці;
- асаблівасці зместу і развіцця заходняй і усходняй цывілізацыйнай мадэлі;

- уплыў сацыяльных і культурных інстытутаў на практыку палітычнай дзейнасці.

Студэнт павінен *умець*:

- выкарыстоўваць асноўныя і дадатковыя крыніцы па выкладаемым курсе, вызначаць іх змест і сацыяльную накіраванасць;

- аналізаваць гістарычныя працэсы і падзеі, параўноўваць і інтэрпрэтаваць розныя пункты гледжання, выпрацоўваць і аргументаваць уласныя меркаванні;

- чытаць інфармацыю гістарычных карт, схем, дыяграм, а таксама ілюстрацыйнага матэрыялу;

- прымяняць у кантэксце сусветнай гісторыі веды па сумежных дысцыплінах (сусветнай мастацкай культуры, філасофіі, сусветнай літаратуры, рэлігіязнаўстве, культуралогіі, айчынай гісторыі і г.д.).

Рэалізуючы прыведзеныя задачы, выкладчык можа акцэнтаваць увагу на тых ці іншых праблемах з улікам канкрэтнай аўдыторыі ці змены колькасці гадзін. Таму магчымыя (у межах адведзеных гадзін) карэктывы ў рамках рабочай праграмы з захаваннем зместу і прапорцый выкладаемага матэрыяла.

ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

Раздзелы і тэмы	Лекц.	Сем.	СРС	Форма кантролю ведаў
Уводзіны				
Тэма 1. Прадмет і мэты курса. Гістарычны змест найноўшага часу. Перыядызацыя	2			
Раздзел I. Краіны свету ў міжваенны час				
Тэма 2. Вынікі Першай сусветнай вайны. Версальска-Вашынгтонская сістэма	2			
Тэма 3. Міжнародныя адносіны ў 20-я-30 гг. XX ст. Стварэнне асяродкаў Другой сусветнай вайны	2			
Тэма 4. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўстанаўленне савецкай улады ў Расіі. Грамадзянская вайна		2		
Тэма 5. Буржуазна-дэмакратычныя рэвалюцыі ў Еўропе пасля Першай сусветнай вайны	2			
Тэма 6. Заходняе грамадства ў 20-я – 30-я гг. XX ст. Стабілізацыя і сусветны эканамічны крызіс	2			
Тэма 7. Рабочы рух у міжваенны час		2		
Тэма 8. Фашызм у Італіі	4			
Тэма 9. Германія ў гады нацызма (1933–1945)	4			
Тэма 10. Іспанія ў 20-я – 30-я гг. Грамадзянская вайна і ўсталяванне фашызма		2		
Тэма 11. Францыя ў 20-я – 30 я гг. XX ст.	2			
Тэма 12. Краіны Цэнтральнай і Паўднева-Усходняй Еўропы ў міжваенны час		2		

Тэма 13. СССР у 20-я-30-я гг.		2	i	
Тэма 14. Асноўныя тэндэнцыі развіцця краін Азіі ў міжваенны час	2			
Тэма 15. Ідэалогія і практыка нацыянальна-вызваленчых рухаў азіяцкіх краін	2			
Тэма 16. Сацыякультурнае развіццё грамадства ў міжваенны час			4	Міні-даклады, рэфераты, адказы на пытанні
Раздзел II. Другая сусветная і Вялікая Айчынная вайна				
Тэма 17. Пачатак Другой сусветнай вайны. Дыпламатычныя і ваенныя падзеі 1939-1941 гг.		2	2	Міні-даклады, прэзентацыі
Тэма 18. Вялікая Айчынная вайна і заканчэнне Другой сусветнай вайны		2	2	Міні-даклады, прэзентацыі
Раздзел III. Краіны свету ў другой палове XX – пачатку XXI ст.				
Тэма 19. Развіццё краін свету ў другой палове XX – пачатку XXI ст.	2		2	Рэфераты, прэзентацыі, адказы
Тэма 20. Міжнародныя адносіны ў другой палове XX – пачатку XXI ст.	2			
Тэма 21. ЗША з 1945 да нашых дзён	2			
Тэма 22. Вялікабрытанія з 1945 г. да нашых дзён	2			
Тэма 23. Францыя з 1945 г. да нашых дзён	2			
Тэма 24. Германія з 1945 г. да нашых дзён	2			
Тэма 25. СССР у 1945–1964 гг.		2		
Тэма 26. СССР у 1965–1985 гг.		2		
Тэма 27. Палітычныя і эканамічныя працэсы 1985–1991 г. Распал СССР і развіццё постсавецкай прасторы		2	4	Міні-даклады, рэфераты, адказы на пытанні
Тэма 28. Краіны Цэнтральнай і Паўднёва-Усходняй Еўропы з 1945 г. да нашых дзён		2		

Тэма 29. Краіны Азіі ў другой палове XX – пачатку XXI ст.	4			
Тэма 30. Кітай ў другой палове XX – пачатку XXI ст.	4			
Тэма 31. Японія з 1945 г. да нашых дзён	4			
Тэма 32. Лацінская Амерыка ў другой палове XX–пачатку XXI ст.		2		
Тэма 33. Навука і культура ў другой палове XX – пачатку XXI ст. Глобальныя праблемы сучаснасці			6	Міні-даклады, рэфераты, адказы на пытанні
Усяго	48	24	18	

ТЭАРЭТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ

ЛІТАРАТУРА

Асноўная

1. Всемирная история = World History : учеб. для студентов вузов / Г. Б. Поляк [и др.] ; под ред. Г. Б. Поляка, А. Н. Марковой. - Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2000. - 726, [3] с. : ил.
2. Всеобщая история [Электронный ресурс] : учеб. / авт.-сост. И. В. Крючков, С. А. Польская, А. А. Кудрявцев, И. А. Краснова [и др.]. – Ставрополь : Северо-Кавказский Федеральный университет (СКФУ), 2019. – 420 с. – Режим доступа: <https://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=596418>.
3. История новейшего времени стран Европы и Америки, 1945-2000 : учеб. для студентов вузов / Л. С. Белоусов [и др.] ; под ред. Е. Ф. Язькова . - Москва : Простор, 2003. - 478 с. : портр.
4. Новейшая история стран Европы и Америки, XX век : учеб. для студентов вузов. В 3 ч. Ч. 3. 1945-2000 / Л. А. Макеева [и др.] ; под ред. А. М. Родригеса и М. В. Пономарева. - Москва : ВЛАДОС, 2001. - 254, [1] с. ; 22x15 см. - (Учебник для вузов).
5. Новейшая история стран Европы и Америки, XX век : учеб. для студентов вузов. В 2 ч. Ч. 1. 1900-1945 / К. С. Гаджиев [и др.] ; под ред. А. М. Родригеса и М. В. Пономарева. - Москва : ВЛАДОС, 2003. - 462, [1] с. - (Учебник для вузов).

ПЛАН-КАНСПЕКТ ЛЕКЦЫЙ

Тэма 1. Прадмет і мэты курса. Гістарычны змест найноўшага часу.

Перыядызацыя

1. Прадмет курса. Месца найноўшай гісторыі ў сусветным гістарычным працэсе. Храналагічныя рамкі. Перыядызацыя і яе варыянты. Мэты і задачы вывучэння курса усеагульнай гісторыі найноўшага часу. Першая і Другая сусветныя войны як паказчык крызіса заходняй цывілізацыі. Альтэрнатыўнасць мадэляў развіцця краін пасля Першай сусветнай вайны. Буржуазная дэмакратыя. Савецкая мадэль. Фашызм.

2. Біпалярнасць свету пасля Другой сусветнай вайны. “Халодная вайна” і яе праявы. Лакальныя канфлікты пасля Другой сусветнай вайны. Крушэнне каланіялізма. “Тры міры”. Змеены ў міжнародных адносінах пасля 1985 г. Распад СССР і крушэнне біпалярнага свету. Праблемы і перспектывы постсавецкай прасторы.

3. Навукова-тэхнічная рэвалюцыя. Постіндустрыяльнае (інфармацыйнае) грамадства. Карэнныя змены і тэхналогіях, ладзе і стылі жыцця. Сацыяльныя наступствы НТР. Цывілізацыйны крызіс і пошукі шляхоў выйсця з яго. Шматграннасць і стылевая разнастайнасць культуры у XX – пачатку XXI ст.

Тэма 2. Вынікі Першай сусветнай вайны. Версальска-Вашынгтонская сістэма

1. Заканчэнне і наступствы Першай сусветнай вайны. Кастрычніцкая рэвалюцыя і Расіі. Брэсцкі мірны дагавор і яго ўмовы. Эканамічны і сацыяльна-палітычны стан краін Захаду пасля заканчэння Першай сусветнай вайны. Капітуляцыя Германіі. Брэсцкі дагавор і яго ўмовы.

2. Парыжская мірная канферэнцыя. Асноўныя праблемы еўрапейскага ўрэгулявання. Пазіцыі і інтарэсы вядучых дзяржаў. Версальскі дагавор з Германіяй, яго ўмовы і наступствы. Падпісанне дагавору з Аўстрыяй,

Турцыяй, Балгарыяй, Венгрыяй. Знікненне імперый і развіццё нацыянальных дзяржаў. Адносіны да Савецкай Расіі. Стварэнне Лігі Нацый і яе задачы. Імкненне ЗША да гегемоніі. Вашынгтонская канферэнцыя. “Дагавор пяці дзяржаў”. “Дагавор дзевяці дзяржаў”. Канчатковае афармленне Версальска-Вашынгтонскай сістэмы, яе моцныя і слабыя бакі.

Тэма 3. Міжнародныя адносіны ў 20-я – 30-я гг. XX ст. Стварэнне асяродкаў Другой сусветнай вайны

1. Усталяванне Версальска-Вашынгтонскай сістэмы і стабілізацыя 20-х гг. “Рускае”, “польскае” і “германскае” пытанні і іх вырашэнне. Савецка-германскае збліжэнне. Генуэзская канферэнцыя і Рапальскі дагавор. План Даўэса. Прызнанне СССР заходнімі краінамі. Роля Лігі Нацый. Пакт Брыяна-Келага. Імкненне Германіі да статуса раўнапраўнай дзяржавы. Дапамога Германіі з боку ЗША і Вялікабрытаніі. Уступленне Германіі ў Лігу Нацый.

2. Змены на міжнароднай арэне пасля ўсталявання фашысцкіх рэжымаў. Знешнепалітычныя прэтэнзіі Італіі і яе нападзенне на Эфіопію. Японска-савецкія і японска-кітайскія адносіны. Увядзенне германскіх войскаў у Рэйнскую дэмілітарызаваную зону. Аншлюс Аўстрыі. “Мюнхенская змова”, расчлянненне і акупацыя Чэхаславакіі. “Палітыка суцішэння” Германіі з боку заходніх краін. Намаганні СССР па стварэнні сістэмы калектыўнай бяспекі, прычыны іх няўдачы.

3. Перадумовы савецка-германскага збліжэння. Пакт аб ненападзенні. Сакрэтны пратакол і яго змест. Падрыхтоўка нападання Германіі на Польшчу. Пагаршэнне сітуацыі на Далекім Усходзе.

Тэма 5. Буржуазна-дэмакратычныя рэвалюцыі ў Еўропе пасля Першай сусветнай вайны

1. Наяўнасць розных мадэляў грамадскага развіцця ў міжваенны час. Фактар распаўсюджвання ідэй сацыялізма і нацыянальнага самавызначэння. Нераўнамернасць развіцця розных груп краін Захаду.

2. *Лістападаўская рэвалюцыя 1918 – 1919 гг. у Германіі.* Прычыны і пачатак рэвалюцыі. Сацыял-дэмакраты і камуністы і барацьба пlynяў у германскай сацыял-дэмакратыі. Саветы і СНУ – германскі варыянт дваеўладдзя. Мерапрыемствы СНУ ў рамках рэфармісцкай мадэлі. Барацьба камуністаў і сацыял-дэмакратаў. I Усегерманскі з’езд Саветаў. Стварэнне КПГ і абвастрэнне яе канфрантацыі з урадам. Падаўленне камуністычнага руху ў Германіі. Савецкая рэспубліка ў Баварыі і яе падзенне. Выбары ў Нацыянальны сход. Абвяшчэнне Веймарскай рэспублікі. Канстытуцыя 1919 г.. Значэнне Лістападаўскай рэвалюцыі.

3. *Рэвалюцыя 1918 г. у Аўстрыі.* Абвяшчэнне Аўстрыі рэспублікай. Стварэнне КПА. Устанаўленне буржуазна-дэмакратычнага ладу ў краіне. Рэвалюцыя 1919 г. у Венгрыі. Абвяшчэнне рэспублікі, ўтварэнне КПВ. Савецкая рэспубліка ў Венгрыі.

Тэма 6. Заходняе грамадства ў 20-я – 30-я гг. XX ст. Стабілізацыя і сусветны эканамічны крызіс

1. *Фактары эканамічнага развіцця.* Навукова-тэхнічны прагрэс. Адкладзены попят. Станаўленне масавай вытворчасці, канвеернай сістэмы, стварэнне новых галін прамысловасці.

2. *Стабілізацыя ў сацыяльна-палітычным жыцці грамадства.* Сацыял-рэфармізм і буржуазна-дэмакратычная мадэль развіцця краін Еўропы. Урбанізацыя. Змены ў ладзе жыцця і сацыяльнай структуры грамадства. Рабочы і сацыял-дэмакратычны рух у перыяд стабілізацыі.

4. *Прычыны і складаючыя эканамічнага крызісу.* Пачатак сусветнага эканамічнага крызісу, яго праявы ў прамысловасці, аграрным сектары, фінансах, знешнім гандлі і глыбіня ў розных краінах. Сацыяльныя наступствы крызісу і этатысцкія меры выхаду з яго.

5. *“Новы курс” як прыклад дзяржаўнага рэгулявання эканомікі.* Вынікі выбараў 1932 г. ў ЗША і палітычныя мэты Ф. Рузвельта. Групы мерапрыемстваў у рамках “новага курса”. “Санацыя” прамысловасці,

сельскагаспадарчай вытворчасці, банкаў. Прымусовае картэліраванне. Сістэма мерапрыемстваў па забеспячэнні занятасці насельніцтва і сацыяльнай падтрымцы беспрацоўных. Вынікі “новага курса”. ЗША напярэдадні Другой сусветнай вайны.

Тэма 7. Рабочы рух у міжваенны час

1. Сацыял-дэмакратыя, яе радыкальная і рэфармісцкая плыні. Стварэнне Камуністычнага Інтэрнацыянала і дамінаванне ў ім УКП (б). Бернскі Інтэрнацыянал. “2 1/2-ы” Інтэрнацыянал. Стварэнне камуністычных партый у еўрапейскіх краінах у 20-я–30-я гг. Стварэнне Сацыялістычнага Інтэрнацыянала. Прафсаюзнае рух і яго роля.

2. Удзел сацыял-дэмакратаў у палітычным жыцці заходніх краін у міжваенны час. Стабілізацыя 20-х гг. і яе ўплыў на рабочы рух. Канфрантацыя сацыял-дэмакратаў і камуністаў і яе ўплыў на разгортванне падзей у асобных еўрапейскіх краінах.

3. Сусветны эканамічны крызіс і яго ўплыў на рабочы рух. Барацьба за адзіны фронт супраць фашызму ў 30-я гг.

Тэма 8. Фашызм і яго асаблівасці ў Італіі

1. Канцэпцыі сутнасці і ўзнікнення фашызма. Палітычныя, эканамічныя, сацыяльныя, псіхалагічныя карані фашызма. Фашызм як агульнаеўрапейская з’ява. Уплыў на фашызацыю Еўропы вынікаў Другой сусветнай вайны. “Феномен натоўпу” індустрыяльнага грамадства. Асобныя характарыстыкі фашысцкіх лідэраў і іх уздзеянне на аўдыторыю. Тэарэтычныя асновы фашызма. Антыгуманнасць фашысцкай ідэалогіі.

2. Італія – краіна ўзнікнення фашызма. Становішча ў краіне. Палітычная праграма Б. Мусаліні. Палітычны крызіс 1922 г. і прыход фашыстаў да ўлады. Змены ў палітычным ладзе краіны. Пагадненне Ватыкана з урадам Мусаліні. Авенцінскі блок.

3. Эканамічнае развіццё Італіі ў гады фашызма. “Карпаратыўная дзяржава” і “рэжым аўтаркіі”. Знешнепалітычныя мэты Італіі напярэдадні Другой сусветнай вайны.

Тэма 9. Германскі фашызм. “Трэці рэйх” у 1933–1945 гг.

1. Эканамічныя, сацыяльна-палітычныя і псіхалагічныя карані германскага фашызма. Канцэптэуальная распрацоўка фашысцкай ідэалогіі. Стварэнне НСДАП. Асоба А. Гітлера і яго “Майн кампф”. “Піўны путч”.

2. Эканамічныя і палітычныя складанасці Веймарскай рэспублікі. Барацьба нацыстаў за лідэрства ў палітычным жыцці. Падпал Рэйхстага і Лейпцыгскі працэс. Падтрымка нацыстаў вярхушкай германскай буржуазіі. Прычыны няўдачы стварэння адзінага антыфашысцкага фронту ў Германіі і роля ў гэтым сацыял-дэмакратаў і камуністаў. Прыход Гітлера да ўлады і трансфармацыя палітычнай сістэмы Германіі.

3. Унутраная палітыка “Трэцяга Рэйха”. Адносіны да розных палітычных, нацыянальных і сацыяльных груп у грамадстве. Таталітарная сістэма і яе праяўленні. Зліцце партыйнай улады з дзяржаўнай. Эканамічнае развіццё Германіі. Этатызм. Прыярытэтныя накірункі развіцця прамысловасці. Знешнепалітычныя мэты Германіі і іх рэалізацыя напярэдадні Другой сусветнай вайны.

Тэма 11. Францыя ў 20-я – 30 я гг. XX ст.

1. Становішча Францыі пасля Першай сусветнай вайны. Шматпартыйнасць і палітычная нестабільнасць як рыса палітычнага жыцця краіны. “Нацыянальны блок”, яго праграма і мерапрыемствы. “Левы блок”. Урад Р. Пуанкарэ і яго дзейнасць. Знешняя палітыка Францыі ў 20-я гг. Рурскі крызіс. Адносіны з СССР і Германіяй.

2. Сусветны эканамічны крызіс і яго ўплыў на Францыю. Урадавая нестабільнасць. Актывізацыя фашысцкага руху і яго спецыфіка ў Францыі.

Стварэнне Народнага фронту і яго прыход да ўлады. Мерапрыемствы Народнага Фронту і іх значэнне. Прычыны падзення Народнага фронту.

3. *Пагаршэнне ўнутрыпалітычнага становішча Францыі ў другой палове 30-х гг.* Актывізацыя прапаганды фашысцкіх і правых партый. Знешнепалітычныя арыеціры ўрада Францыі. Каланіяльная палітыка Францыі. Францыя і палітыка “суцішэння агрэсара”. Становішча краіны напярэдадні Другой сусветнай вайны.

Тэма 14. Асноўныя тэндэнцыі развіцця краін Азіі ў міжваенны час

1. *Становішча азіяцкіх краін як калоній і напалову калоній заходніх дзяржаў.* Сельская гаспадарка і панаванне монакультур. Прамысловасць і яе пачатковае становішча. Укладанні замежнага капітала ў эканоміку азіяцкіх краін, іх фінансавая і палітычная залежнасць ад крэдыторыў і інвестараў. Сваеасаблівасць сацыяльнай структуры нееўрапейскага грамадства. Традыцыйны ўклад жыцця. Каставыя, кланавыя, радавыя перажыткі. Рэлігійны і нацыянальны фактары ў сацыяльных адносінах і канфліктах. Трансфармацыя традыцыйнага ладу жыцця пад улівам заходніх краін.

Становішча *Японіі* як адзінай дзяржавы, якая пазбегла ператварэння ў калонію. Стабілізацыя 20-х гг. Барацьба за знешнія рынкі. Частковая лібералізацыя 20-х гг. і фашызацыя краіны ў 30-я гг. Японскі мілітарызм, узмацненне тэннаізму і самурайскага духу. Мемарандум Танака. Япона-амерыканскія супярэчнасці. Захоп Маньчжурый. Нападзенне на Кітай. Сутыкненні з СССР на Далёкім Усходзе.

Тэма 15. Ідэалогія і практыка нацыянальна-вызваленчых рухаў азіяцкіх краін

1. *Агульныя ўмовы ўзнікнення і спецыфіка нацыянальна-вызваленчых ідэалогій азіяцкіх краін.* Узаемасувязь рэлігійна-нацыянальных фактараў і ідэалогій нацыянальна-вызваленчага руху.

2. *Гандызм*. Грамадскія і гуманістычныя погляды М.К. Гандзі і ўплыў на яго ідэй Л. Талстога і Кастрычніцкай рэвалюцыі. Ахімса, сварадж, сац'яграха. Мірнае супраціўленне. Закон аб кіраванні Індыяй 1919 г. Дзейнасць Індыйскага Нацыянальнага кангрэса. ІНК і Мусульманская Ліга. Фарміраванне радыкальнага і камуністычнага руху ў Індыі. Роля М.К. Гандзі ў вызваленні Індыі ад англійскага панавання.

3. *Кемалізм і яго “шэсць прынцыпаў”*. Кемалісцкая рэвалюцыя 1918 г. Дзейнасць М. Кемаля па кансалідацыі грамадства. Абвешчэнне Турцыі рэспублікай. Кемалізм як урадавая ідэалогія. Прыняцце першай рэспубліканскай канстытуцыі і рэфармаванне грамадства. Усталяванне аднапартыйнага рэжыма.

4. *Сун'ятсенізм*. “Тры народных прынцыпаў” Сунь Ятсена. Стварэнне партыі Гаміньдан. Сіньхайская рэвалюцыя ў Кітаі. Палітычная барацьба ў краіне. Прычыны і асаблівасці рэвалюцыі 1925 – 1927 гг. Раскол краіны. Пераварот Чан Кайшы. Інтэрвенцыя заходніх дзяржаў. Мерапрыемствы урада Гаміньдана. Адносіны з СССР і ваенная дапамога Савецкага Саюза. Гаміньдан і Камуністычная партыя Кітая. Узнікненне савецкіх раёнаў і I з'езд саветаў Кітая. Барацьба Гаміньдана і КПК. Становішча краіны напярэдадні Другой сусветнай вайны.

Тэма 19. Праблемы будовы пасляваеннага грамадства. Развіццё краін свету ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

1. *Раскол пасляваеннага свету і яго біпалярнасць*. Капіталістычны і сацыялістычны лагеры. Дэкаланізацыя і стварэнне “трэцяга міра”. Праблемы палітычнага і эканамічнага самавызначэння дзяржаў “трэцяга міра”.

2. *Усталяванне сацыяльнага лібералізму*. Сацыял-дэмакратыя і палітыка сацыяльных рэформаў. Сацыялістычны інтэрнацыянал. Еўракамунізм. Крызіс левай ідэалогіі. Кансерватызм і некансерватызм. Спалучэнне ліберальных і кансерватыўных тэндэнцый ў палітычным развіцці краін.

3. *Палітычныя арганізацыя сусветнага супольніцтва.* Арганізацыя Аб'яднаных Нацый (ААН). Паўночнаатлантычны пакт (НАТА). Варшаўскі Дагавор. Савет Эканамічнай Узаемадапамогі. Еўрапейскае эканамічнае супольніцтва. Рух Недалучэння.

4. *Сусветная эканамічная сістэма і яе цэнтры.* Дзейнасць ТНК. Інтэграцыйныя працэсы ў Еўропе. Увядзенне адзінай еўрапейскай валюты. Сусветны Банк і Міжнародны Валютны фонд.

5. *Навукова-тэхнічная рэвалюцыя, яе сутнасць, змест і этапы.* Сацыяльныя наступствы навукова-тэхнічнай рэвалюцыі. Змененне сацыяльнай мабільнасці, патокаў інфармацыі, выкарыстання часу і арганізацыі жыцця чалавека ва ўмовах інфармацыйнага грамадства. Постіндустрыяльнае грамадства.

6. *Рэлігійныя працэсы ў сучасным свеце.* Супрацьстаянне заходняга і ўсходняга свету. Рэлігійны фундаменталізм і мадэрнізм. Нетрадыцыйныя рэлігіі. Экуменічны рух.

Тэма 20. Міжнародныя адносіны ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

1. *Пасляваенны падзел свету і “халодная вайна”.* Стварэнне атамнай зброі. Арганізацыя НАТА і Варшаўскага дагавора. Раскол Германіі. Лакальныя канфлікты другой паловы XX ст. і ўмяшальніцтва ў іх звышдзяржаў. Адносіны СССР і ЗША з еўрапейскімі краінамі. Карыбскі крызіс. Канцэпцыі еўрапеізма і атлантызма ў палітыцы краін Заходняй Еўропы. Разрадка 70-х гг. XX ст. Серыя “Усходніх дагавароў”. Дагаворы СССР і ЗША аб раззбраенні. Цяжкасці разрадкі і прычыны пераходу да канфрантацыі пачатка 80-х гг. XX ст.. Увядзенне войскаў СССР у Афганістан. “Зорныя войны”. Пагаршэнне міжнародных адносін у першай палове 80-х гг..

2. *Перабудова ў СССР і новыя ідэалагічныя і знешнепалітычныя арыенціры савецкага кіраўніцтва.* Серыя дагавароў СССР і ЗША. Аб'яднанне Германіі. Развал сацыялістычнага лагера і распад СССР.

3. *Міжнародныя адносіны ў постсавецкі час.* Новыя ідэалагічныя і геапалітычныя рэаліі. Перадварэнне ЗША ў адзіную звышдзяржаву. Павялічэнне ролі Японіі і Германіі. Падзенне ролі ААН. Рост лакальных ваенных канфліктаў. Пашырэнне НАТА на Усход. Лёс ядзернай зброі былога СССР.

4. *Праблемы пабудовы “новай Еўропы”.* Маастрыхцкія пагадненні аб Еўрапейскім Саюзе. Пашырэнне Еўрасаюза. Адносіны паміж ЗША і Заходняй Еўропай. Еўрапейскае супольніцтва як полюс процівагі ЗША. Усходнія краіны (Кітай, Індыя і г.д.) як полюс пабудовы шматпалярнага свету. Расія і постсавецкая прастора ў пошуках арыєціраў. Змяненне міжнароднага статусу Расіі на працягу канца XX – пачатку XXI ст..

5. *Лакальныя канфлікты і войны паставецкай эпохі.* Вайна ў Югаславіі. Чачэнская вайна. Войны ў Іраку. Войны ў Егіпце, Лівіі, павялічэнне напружанасці на Блізкім Усходзе.

Тэма 21. ЗША з 1945 да нашых дзён

1. *Стан краіны пасля заканчэння Другой сусветнай вайны.* Унутраная палітыка Г. Трумэна. “Справядлівы курс”. “Дактрына Трумэна”. План Маршала. Вайна ў Карэі. Унутраная і знешняя палітыка адміністрацыі Д. Эйзенхаўэра. Макаартызм.

Выбары 1960 г. Прэзідэнтства Дж. Кенэдзі. Палітыка “новых рубяжоў” і стварэння “грамадства спажывання”. Разгортванне НТР. Рух “новых левах”, студэнцтва, негрыцянскага насельніцтва. Знешнепалітычныя меры урада Дж. Кенэдзі. Прэзідэнтства Л. Джонсана і росквіт неаліберальнага курса. Дасягненні і няўдачы плана стварэння “новага грамадства”. Выбары 1968 г. і прыход да ўлады рэспубліканцаў. Новая эканамічная палітыка Р. Ніксана. “Уатэргейтская справа”. Знешняя палітыка ЗША ў 70-х гг. Разрадка ў адносінах з СССР і яе праблемы. Еўропа і ЗША. Выбары 1976 г. Унутраная і знешняя палітыка Дж. Картэра .

Прыход да ўлады рэспубліканцаў у 1980 г. Неакансерватызм Р. Рэйгана і Дж. Буша-старэйшага. Рэйганоміка і яе вынікі. Знешняя палітыка ЗША ва ўмовах крушэння біпалярнага свету.

2. *Ператварэнне ЗША ў адзіную звышдзяржаву.* Унутраная палітыка Б. Клінтана. Фактары эканамічнага ўздыма краіны. Знешнепалітычныя акцыі адміністрацыі ЗША на Балканах і Блізкім Усходзе. Падзеі 11 верасня 2001г. і іх наступствы. Вайна з Іракам. Адносіны з Еўрапейскім супольніцтвам і Расіяй. ЗША пры Дж. Бушы-малодшым. Эканамічнае і палітычнае становішча ЗША на сучасным этапе.

Тэма 22. Вялікабрытанія з 1945 г. да нашых дзён

1. *Эканамічны і палітычны стан краіны пасля Другой сусветнай вайны.* Нацыянальна-вызваленчы рух у брытанскіх калоніях. Прыход да ўлады лейбарыстаў, іх унутраная і знешняя палітыка. Кіраванне кансерватараў і апошняе прэм'ерства У. Чэрчыля. Лейбарысцкі ўрад 1964–1970 гг. Краіна ў перыяд сусветнага эканамічнага крызіса. Закон “Аб адносінах у прамысловасці”. Уступленне Вялікабрытаніі ў ЕЭС. Адносіны Вялікабрытаніі з ЗША і еўрапейскімі краінамі. Нарастанне унутрыпалітычных складанасцей у другой палове 70-х гг. Палітыка “сацыяльнага кантракта”. Ольстэрская праблема і спробы яе ўрэгулявання.

2. *Прыход да ўлады кансерватараў.* Неакансерватызм і яго мерапрыемствы. М. Тэтчэр і тэтчэрызм. Дж. Мэйджар і змяненні ў неакансерватыўным курсе. Э. Блэр (“новы лейбарызм”). Г. Браўн. Вялікабрытанія на сучасным этапе.

Тэма 23. Францыя з 1945 г. да нашых дзён

1. *Заканчэнне Другой сусветнай вайны і ўсталяванне Часовага рэжыма.* Праблемы пасляваеннага грамадства ў Францыі. Францыя ў перыяд Чацвертай Рэспублікі. Канстытуцыя 1946 г. і “рэжым партый”. Крызіс Чацвертай Рэспублікі.

2. *Канстытуцыя 1958 г.. Ш. дэ Голь і галізм.* Унутраная і знешняя палітыка Ш. дэ Голя. Вырашэнне Алжырскай праблемы. Рэжым “асабістай улады”. Абвастрэнне ўнутрыпалітычнага становішча ў краіне ў 1968 г. Падзенне рэжыму “асабістай улады”.

3. *Развіццё Францыі ў 70—80-х х гг.* Уплыў НТР. Жыскардызм. Францыя ў перыяд сусветнага эканамічнага крызісу. Знешняя палітыка. Еўрапейскі і атлантызм. Адносіны з СССР.

Прэзідэнцкія выбары 1981 г.. Ф. Мітэран. “Левы эксперымент”, яго мерапрыемствы і праблемы. Узрастанне крызісных з’яў у пачатку 90-х гг.. Францыя ва ўмовах крушэння біпалярнага свету. Неагалізм.

Прэзідэнцтва Ж. Шырака. Стабілізацыя эканамічнага развіцця. Асаблівасці суадносін палітычных партый ў кіраванні краінай. Францыя на міжнароднай арэне. Ваенныя канфлікты постсавецкага перыяду і пазіцыя Францыі. Наростанне міжэтнічных і канфесійных праблем у французскім грамадстве. Н. Сарказі. Краіна ў перыяд сусветнага эканамічнага крызіса.

4. *Францыя на сучасным этапе.* Становішча ў ЕЭС. Праблемы міграцыі. Прэзідэнцтва Ф. Аланда. Францыя пры прэзідэнцтве Э. Макрона.

Тэма 24. Германія з 1945 г. да нашых дзён

1. *Федэратыўная Рэспубліка Германія (ФРГ).* Рашэнні Патсдамскай канферэнцыі па германскім пытанні. Нюрнбергскі працэс. Раскол Германіі. Утварэнне зон акупацыі і мерапрыемствы ў іх акупацыйных улад. План Маршала. Узнікненне новых палітычных партый. Ідэя германскага адзінства. Бонская канстытуцыя. Абвяшчэнне ФРГ. “Германскі эканамічны цуд”. Парыжскія пагадненні 1954 г.. Уступленне ФРГ у НАТА. НТР і эканамічнае развіццё краіны. Сацыяльнае заканадаўства К. Адэнаўэра. Знешняя палітыка. Доктрына Хальштэйна. Прыход да ўлады кааліцыі ХДС/ХСС і СДПГ, яе ўнутраная і знешняя палітыка. ФРГ у 80-х гг.. Прыход да ўлады кааліцыі ХДС/ХСС. Г. Коль і нямецкі варыянт некансерватызма.

2. *Германская Дэмакратычная Рэспубліка (ГДР)*. Выкананне рашэнняў Патсдамскай канферэнцыі ў савецкай зоне акупацыі. Адраджэнне дзейнасці рабочых партый. Абвяшчэнне ГДР і яе міжнароднае становішча. Развіццё краіны. Падзеі 1953 і 1961 г.. Рэалізацыя сацыялістычнай мадэлі ў ГДР. Эканамічны і палітычны крызіс у канцы 80-х гг. Рэарганізацыя СДПГ.

3. *Аб'яднанне Германіі і комплекс праблем германскага адзінства*. Выбары 1998 г. і прыход да ўлады сацыял-дэмакратаў (Г. Шродар).

4. *Развіццё Германіі на сучасным этапе*. Германія ў Еўрапейскім саюзе. Праблемы міграцыі. адносіны з ЗША і Расіяй.

Тэма 29. Краіны Азіі ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

1. *Разбурэнне каланіяльнай сістэмы пасля Другой сусветнай вайны*. Рэлігійны, этнічны, кланавы, і інш. фактары у новых незалежных краінах. Рух недалучэння і пошукі арыеціраў былымі калоніямі.

2. *Развіццё дзяржаўна-нацыянальных ідэалогій* (“грамадства дабрабыту японскага тыпу”, “чучхэсон”, “панча сіла”. Кемалізм, панарабізм і інш.). Уплыў марксісцкай ідэалогіі і дапамогі СССР.

3. *Набыццё незалежнасці Індыяй*. Індыя і Пакістан. Асноўныя палажэнні канстытуцыі 1950 г.. “Курс Неру”. Эканамічныя і палітычныя працэсы 50-х – 70-х гг. Праблемы індыйскага грамадства. Раскол ІНК. Кіраванне І. Гандзі. Рэфармаванне краіны ў 80-я – 90-я гг. Курс урада Нарасімха Рао. Палітычныя супярэчнасці ў краіне. Сучаснае развіццё Індыі.

4. *Мусульманскі свет ў другой палове XX – пачатку XXI ст.* Развіццё *Турцыі* ва ўмовах адыхода ад кемалізма. Другая рэспубліка. Ператварэнне Турцыі ў індустрыяльна-аграрную краіну. Пераварот 1980 г. і ўсталяванне Трэцяй рэспублікі. “Накіроўваемая дэмакратыя”. Рэформы Т. Азала. Роля ісламскага фактара. Чаргаванне перыядаў лаіцызма і ісламізма ва ўнутраным развіцці краіны. Курдская праблема.

Праамерыканская палітыка ўрада Ірана пасля Другой сусветнай вайны. Барацьба за нацыяналізацыю нафтавай памысловасці. Шах Махамед Рэза

Пехлеві і палітыка “адчыненых дзвярэй”. “Белая рэвалюцыя”. Ісламская рэвалюцыя 1978 – 1979 гг. Ісламская рэспубліка Іран. Узрастанне ролі ісламскага фундаменталізма.

Красавіцкая рэвалюцыя 1978 г. у *Афганістане*. Нарастанне напружанасці ў краіне. Роля ЗША. Увядзенне савецкіх войскаў. Сітуацыя пасля вываду войскаў СССР. Ісламскі фундаменталізм. Рух Талібан. Краіна на сучасным этапе.

Блізкі Усход пасля Другой сусветнай вайны. Стварэнне дзяржавы *Ізраіль*. Араба-ізраільскія войны. Роля *Егіпта* ў рэгіёне. Становішча краін Блізкага Усхода на сучасным этапе.

Тэма 30. Кітай ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

1. Пасляваеннае становішча Кітая. Барацьба паміж Гаміньданам і КПК. Роля дапамогі СССР. Стварэнне КНР, Савецка-кітайскі дагавор 1950 г.. Першая пяцігодка, эканамічныя і палітычныя пераўтварэнні. Другая пяцігодка.

2. Курс на фарсіраваную пабудову сацыялізма. “Вялікі скачок”. Палітыка “трох чырвоных сцягоў”. “Культурная рэвалюцыя” і крызісны стан грамадства. Культ асобы Мао Цзэдуна. Кітайска-савецкія і кітайска-амерыканскія адносіны ў 60-я – 70-я гг.

3. Кітай пасля смерці Мао Цзэдуна. Крытыка “культурнай рэвалюцыі”. Курс на правядзенне “чатырох мадэрнізацый”. Дэн Сяопін. Эканамічныя рэформы ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы. Асаблівасці палітычнай сістэмы краіны і супярэчнасці “кітайскай перабудовы”.

4. Сучаснае становішча Кітая. Кітай як адзін з полюсаў шматполюснага свету. Вынікі эканамічнай мадэрнізацыі дзяржавы.

Тэма 31. Японія з 1945 г. да нашых дзён

1. Капітуляцыя Японіі і акупацыйны рэжым. Роля ЗША ў пасляваенным развіцці краіны. Сацыяльна-палітычныя і эканамічныя

рэформы. Прыняцце новай канстытуцыі. Роля імператарскай улады. Палітычныя партыі ў Японіі. Амерыканскі план эканамічнай стабілізацыі. Перадумовы “японскага эканамічнага цуда”.

2. Сан-Францысскі мірны дагавор. Японска-амерыканскі ваенны саюз. Японія ў постакупацыйны перыяд. Рэалізацыя “японскага эканамічнага цуда”. Устанаўленне дыпламатычных адносін паміж СССР і Японіяй. Праблема “паўднёвых тэрыторый”.

Палітычная сістэма Японіі. Роля ліберальна-дэмакратычнай партыі. Праблемы ўнутрыпалітычнага жыцця краіны. Асаблівасці развіцця японскай эканомікі. НТР у Японіі. Знешняя палітыка Японіі. Краіна на сучасным этапе.

Тэматычны блок, прысвечаны СССР, а таксама Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай вайне, падрабязна разглядаецца на семінарскіх занятках, а дэталевы змест матэрыяла па гісторыі СССР размешчаны ў праграме па найноўшай гісторыі.

ІНШЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ (НАВУКОВАЯ ЛІТАРАТУРА)

1. *Васильев, А.С.* История Востока: В 2 ч. / А.С. Васильев. – М.: Высш. шк., 2001. – Ч.2. – 559 с.
2. *Верт, А.С.* История Советского государства. 1900. – 1991./ Н. Верт. – М. : ИНРА – М, Изд-во “Весь мир”, 2000. – 544 с.
3. *Всемирная история:* В 3 ч. / О.А. Яновский, О.В. Бригадина, П.А. Шупляк. – МН. : ООО “Юнипресс”, 2002. – Ч. 3: Октябрь 1917 – 90-е гг. XX в. – 459 с.
4. *Всемирная история* новейшего времени: Справ. пособие / Е.А. Долгучиц, Е.Г. Колб, В.И. Меньковский и др. – Мн. : Экоперспектива, 1998. – 203 с.
5. *Заболотный, В.М.* Новейшая история стран Европы и Северной Америки: Конец XX – начало XXI века: Учебное пособие для студентов / В.М. Заболотный. – М. : ООО “Издательство АСТ”;))) “Издательство Астрель”, - 2004. – 494 с.
6. *История России. 1917 – 1995:* Учеб. пособие для вузов: В 4 т. / М. Геллер, А. Некрич. – М. : МИК : АГАР, 1996. – Т. 1 – 4.
7. *История России: 1917 – 1945:* Курс лекций /Под ред. В.И. Меньковского. – Мн. : Экоперспектива, 2001. – 238 с.
8. *История России: XX в.* / Отв. ред. В.П. Дмитриенко. – М. : АСТ, 2000. – 608 с.
9. *История России: XX век: 1894 – 1939* / К.М. Александров и др., под ред. А.Б. Зубова. – М. : АСТ; Астрель, 2009. – 1023 с.
10. *История России: XX век: 1939 – 2007* / К.М. Александров и др., под ред. А.Б. Зубова. – М. : АСТ; Астрель, 2009. – 897 с.
11. *История России: XX век: учебное пособие для студентов высших учебных заведений, обучающихся по специальности 03.04.01 “История”* / С.Д. Морозов. – изд. 2-е, перераб. и доп.. – Ростов-н/Д: Феникс, 2009. – 510 с.

12. *История России: XX век: учебное пособие для студентов исторических специальностей учреждений, обеспечивающих получение высшего образования* / О.А. Яновский и др.. Под ред. В.И. Меньковского и О.А. Яновского. – Мн. : РИВШ, 2005. – 703 с.
13. *История России в новейшее время: учебник* / Под ред. А.П. Безбородова. – М. : Инфра – М, 2004. – 416 с.
14. *Новейшая история России. 1914–2002: Учебное пособие* / Под ред. М.В. Ходякова. – М. : Юрайт-Издат, 2004. – 525 с.
15. *Кредер, А.А. Новейшая история. XX век* / А.А. Кредер. – М. : Центр гуманит. Образования, 1996. – 383 с.
16. *Мировая история новейшего времени: В 2 ч.* / Г.М. Кривощёкий, М.Я. Колоцей, М.В. Мартен и др. – Гродно, ГрГУ, 1998.
17. *Новейшая история стран Азии и Африки. XX в.: В 3 ч.* / Под ред. А.М. Родригеса. – М. : Изд. центр “Владос”, 2001.
18. *Новейшая история Отечества: XX в.: В 2 т.* / Под ред. А.Ф. Киселева, Э.М. Шагина. – М. : Изд. центр “Владос”, 2001.
19. *Новейшая история стран Европы и Америки. XX в.: В 3 ч.* / Под ред. А.М. Родригеса, М.В. Пономарева – М. : Изд. центр “Владос”, 2001.
20. *Пономарев, М.В., Смирнова, С.Ю. Новая и новейшая история стран Европы и Америки: учеб пособие* / М.В. Пономарев, С.Ю. Смирнова. – М. : Издат. Центр “Владос”, 2001.
21. *Шумилов, М.И. История России: конец XIX – начало XXI вв.: учебник для высших учебных заведений по специальности “История”* / М.И. Шумилов, М.М. Шумилов. – СПбГУ; Петрозаводский гос. ун-т. – СПб.: Олеариус Пресс, 2008. – 686 с.
22. *Андреевский, Г.В. Повседневная жизнь Москвы в сталинскую эпоху. 1930-е–1940-е годы* / Г.В. Андреевский. – М. : Молодая гвардия, 2003. – 463 с.
23. *Антюхина-Московченко, В.И. Шарль де Голль и Советский Союз* / В.А. Антюхина-Московченко. – М. : Книга, 1990. – 286 с.

24. *Арзаканян, М.Ц.* Шарль де Голль // Вопросы истории. – 1991. - №2-3. – С. 37 – 61.
25. *Белоусов, Л.С.* Муссолини: диктатура и демагогия / Л.С. Белоусов. – М. : Машиностроение, 1993. – 635 с.
26. *Боффа, Д.* История Советского Союза: В 2 т. /Д. Боффа. – Общ. ред. Е.А. Амбарцумова. – М. : Междунар. отношения, 1994.
27. *Боффа, Д.* От СССР до России / Д. Боффа. – М. : Междунар. отношения, 1996. – 318 с.
28. *Броган, Х.* Джон Кенеди / Х. Броган. – Ростов-н/Д: Феникс, 1997. – 380 с.
29. *Буйновский, Э.И.* Повседневная жизнь первых российских ракетчиков и космонавтов / Э.И. Буйновский. – М. : Молодая гвардия, 2005. – 311 с.
30. *Бурлацкий, Ф.М.* Никита Хрущев и его советники – красные, черные, белые /Ф. Бурлацкий. – М. : Эксмо-пресс, 2002. – 445 с.
31. *Бывшие “хозяева”* Восточной Европы. Политические портреты / Отв. ред. Ю.С. Новопашин. – М. : ИСБ, 1995. – 308 с.
32. *Васютинский, В.Н.* Франсуа Миттеран // Вопросы истории. – 1994. - №1. – С 55–71.
33. *Великие тайны* прошлого / Глав. ред. Н. Ярошенко. – М. : Изд. дом “Ридерз дайджест”, 1996. – 448 с.
34. *Волкогонов, Д.А.* Семь вождей: в 2 кн./ Д.В. Волкогонов. – М. : Новости; Назрань: АСТ, 1999.
35. *Волкогонов, Д.А.* Троцкий. Политический портрет: в 2 кн. / Д.А. Волкогонов – М. : Новости; Назрань: АСТ, 1992.
36. *Волкогонов, Д.А.* Триумф и трагедия. Политический портрет И.В. Сталина: в 2 кн. / Д.А. Волкогонов. – М. : Новости, 1990.
37. “Восточноевропейский социализм”: становление режима, попытки его модификации, причины поражения / Отв. ред. Ю.С. Новопашин. – М. : ИСБ, 1992. – 473 с.

38. *Вострышев, М.М.* Повседневная жизнь России в заседаниях мирового суда и ревтрибунала / М.М. Вострышев. – М. : Молодая гвардия, 2004. – 314 с.
39. Вторая мировая война. Дискуссионные. Основные тенденции / Под ред. В. Михалки – М. : Весь мир, 1997. – 700 с.
40. Всемирная история. В 6 т. / Гл. ред. А.О. Чубарьян ; Ин-т всеобщей истории РАН. – Т.6. Мир в XX веке: эпоха глобальных трансформаций. Книга 1.– М. : Наука, 2017. – 690 с.
41. Всемирная история. В 6 т. / Гл. ред. А.О. Чубарьян ; Ин-т всеобщей истории РАН. – Т.6. Мир в XX веке: эпоха глобальных трансформаций. Книга 2.– М. : Наука, 2018. – 642 с.
42. *Галкин, А.А.* Германский фашизм / А.А. Галкин. – М. : Наука, 1989. – 399 с.
43. *Гонионский, С.А.* Сандино / С.А. Гонионский. – М.: Мол. гвардия, 1965. – 160 с.
44. *Горев, А.В.* Махатма Ганди / А. Горев. – М. : Междунар. отношения, 1989. – 373 с.
45. *Горев, А.В., Зимянин В.М.* Неру / А.В. Горев, В.М. Зимянин. – М. : Мол. гвардия, 1980. – 416 с.
46. *Горев, А.В.* Роса на лотосе. Индира Ганди: мечты и свершения / А.В. Горев. – М : Политиздат, 1987. – 317 с.
47. *Джилл, С.С.* Династия Ганди / С.С. Джилл. – Ростов-н/Д: Феникс, 1997. – 397 с.
48. *Дубянецкі, Э.С.* Сусветная культура: Ад старажытнасці да нашых дзён: Папул. энцыкл. дав. – М.: БелЭн, 2001. – 240 с.
49. *Дэвис, Н.* История Европы / Н. Дэвис; пер. с англ. Т.Б. Менской. – М. : АСТ; Транзиткнига, 2004. – 943 с.
50. *Еремеев, Д.Е.* Ислам. Образ жизни и стиль мышления / Д.Е. Еремеев. – Мн. : 1990. – 286 с.

51. *Жданов, Н.В., Игнатенко А.А.* Ислам на пороге XXI века / Н.В. Жданов, А.А. Игнатенко. – М. : Политиздат, 1989. – 349 с.
52. *Жискара д'Эстен, В.* Власть и жизнь / Валери Жискара д'Эстен. – М. : Междунар. отношения, 1990. – 320 с.
53. *Жуков, Г.К.* Воспоминания и размышления / Г.К. Жуков. – М. : Изд-во АПН, 1969. – 736 с.
54. *Зенькович, Н.А.* Тайны уходящего века / Н.А. Зенькович. – М. : Олма-пресс, 1998. – 585 с.
55. *Иванов, Р.Ф.* Дуайт Эйзенхауэр / Р.Ф. Иванов. – М. : Мысль, 1983. – 295 с.
56. *Иванян, Э.А.* Рональд Рейган: хроника жизни и времени / Э.А. Иванян. – М. : Мысль, 1991. – 411 с.
57. *Иранская революция 1978 – 1979 гг.: Причины и уроки* / Отв. ред. А.З. Аррабаджян. – М. : Наука, 1989. – 556 с.
58. *Кобелев, Е.В.* Хо Ши Мин / Е.В. Кобелев. – М. : Мол. гвардия, 1983. – 351 с.
59. *Ковалев, Б.Н.* Повседневная жизнь России в период нацистской оккупации / Б.Н. Ковалев. – М. : Мол. гвардия, 2011. – 618 с.
60. *Космач, Г.А., Космач, Е.Н.* Трагедия кумиров революции / Г.А. Космач, Е.Н. Космач. – Мн. : Университетское, 1994. – 192 с.
61. *Кошелев, В.С.* Египет: уроки истории / В.С. Кошелев. – Мн. : Университетское, 1984. – 206 с.
62. *Лаврецкий, И.Р.* Сальвадор Альенде / И.Р. Лаврецкий. – М. : Мол.гвардия, 1975. – 288 с .
63. *Лаврецкий, И.Р.* Эрнесто Че Гевара / И.Р. Лаврецкий. – М. : Мол.гвардия, 1978. – 349 с .
64. *Л.И. Брежнев.* Материалы к биографии / Сост. Аксютин Ю.В. . – М. : Политиздат, 1991. – 384 с.

65. *Майер-Стабли, Б.* Повседневная жизнь Букингемского дворца при Елизавете II / Бертран Майер-Стабли. – М. : Мол. гвардия; Палимпсест, 2007. – 406 с.
66. *Марабини, Ж.* Повседневная жизнь Берлина при Гитлере / Жан Марабини. – М. : Мол. гвардия, 2003. – 308 с.
67. *Морен, Э.* О природе СССР: Тоталитарный комплекс и новая империя / Эдгар Морен. – М. : Науч.-изд. центр “Наука для о-ва”, 1995. – 220 с.
68. *Мядзведзеў, Р.Н.* М.С. Хрушчоў. Палітычны партрэт / Р.Н. Мядзведзеў. – Мн. : Беларусь, 1989. – 240 с.
69. *Мельников, Д.Е., Черная, Л.Б.* Преступник № 1. Нацистский ражим и его фюрер / Д.Е. Мельников, Л.Б. Черная. – М. : Новости, 1991. – 462 с.
70. *Мясников, В.С.* Моа Цзэдун / В.С. Мясников // Вопросы истории. – 1990. - № 1. – С. 73 – 96.
71. *Наленч, Д., Наленч, Т.* Юзеф Пилсудский / Д. Наленч, Т. Наленч. – М. : Политиздат, 1990. – 398 с.
72. *Овчинников, В.* Сакура и дуб: Впечатления и размышления о японцах и англичанах / В. Овчинников. – Мн. : Нар. асвета, 1987. – 428 с.
73. *Огден, К.* Маргарет Тэтчер. Женщина у власти. Портрет человека и политика / к. Огден. – М. : Новости, 1992. – 541 с.
74. *Парсаданова, В.С.* Юзеф Пилсудский / В.С. Парсаданова // Вопросы истории. – 1996. - №1. – С. 47 – 64.
75. *Первая мировая война* и проблемы политического переустройства общества в Центральной и Юго-Восточной Европе: Сб. Ст. / Редкол. : В.И. Беляева (отв. ред.), Е.К. Жигунов. – М. : Ин-т славяноведения и балканистики, 1991. – 157 с.

76. *Повалихина, Т.И.* История мировой экономики и международных экономических отношений: учеб пособие/ Т.И. Повалихина. – Минск: Современ. шк., 2006. – 256 с.
77. *Политика и власть* в Западной Европе XX века / Отв. ред. М.Ц. Арзаканян. – М. : ИВИ, 2000. – 228 с.
78. *Райх, В.* Психология масс и фашизм / В. Райх. – Спб. 6 Унив. Кн., 1997. – 380 с.
79. *Розанов, Г.Л.* Конец “Третьего Рейха” / Г.Л. Розанов. – М. : Междунар. отношения, 1990. – 380 с.
80. *Рубинский, Ю.И.* Французы у себя дома / Ю.И. Рубинский. – М. : Мол. гвардия, 1989. – 288 с.
81. *Самсонов, А.М.* Вторая мировая война. Очерк важнейших событий / А.М. Самсонов. – М. : Наука, 1990. – 637 с.
82. *Самсонов, А.М.* Москва, 1941: от трагедии поражений – к великой победе / А.М. Самсонов. – М. : Моск. рабочий, 1991. – 287 с.
83. *Самсонов, А.М.* Сталинградская битва / А.М. Самсонов. – М. : Наука, 1989. – 627 с.
84. *Сидихменов, В.Я.* Китай: общество и традиции / В.Я. Сидихменов. – Смоленск: Русич, 1990. – 460 с.
85. *Сила-Новицкая, Т.Г.* Культ императора в Японии: мифы, история, доктрины, политика / Т.Г. Сила-Новицкая. – М. : Наука, 1990. – 204 с.
86. *Соколов, Б.* Цена Победы. Великая Отечественная: неизвестное об известном / Б. Соколов. – М. : Моск. рабочий, 1991. – 191 с.
87. *Сталин. Рузвельт. Черчилль. Де Голль.* Политические портреты / Сост. В. Велесько. – Мн. : Беларусь, 1991. – 367 с.
88. *Тайны* политических убийств / Сост. В.Т. Вольский. – Ростов/н/Д. : Феникс, 1997. – 544 с.
89. *Толанд, Дж.* Адольф Гитлер: в 2 кн. / Дж. Толанд. – М. : Интердайджест, 1993.

90. *Трухановский, В.Г.* Уинстон Черчилль / В.Г. Трухановский. – М. :
Международ. отношения, 1982. – 464 с.
91. *Хохлов, Н.П.* Патрис Лумумба / Н.П. Хохлов. – М. : Мол. гвардия,
1971. – 272 с.
92. *Ульяновский, Р.А.* Три лидера Великого индийского народа:
Мохандас Карамчанд Ганди. Джавахарлал Неру. Индира Ганди /
Р.А. Ульяновский. – М. : Политиздат, 1986. – 231 с.
93. *Филиппов, Б.А.* Иоанн Павел II / Б.А. Филиппов // Вопросы истории.
– 1993. - № 3. – С. 49 – 67.
94. *Фурсенко, А.А.* Президенты и политика США. 70-е гг. / А.А.
Фурсенко. – Л. : Наука, 1989. – 292 с.
95. *Фромм, Э.* Адольф Гитлер / Эрих Фромм. – М. : Прогресс; VIA,
1992. – 244 с.
96. *Хоскинг, Дж.* История Советского Союза. 1917 – 1991 / Дж.
Хоскинг. – Смоленск: Русич, 2001. – 496 с.
97. *Шевченко, В.Н.* Повседневная жизнь Кремля при президентах / В.Н.
Шевченко. – М. : М. : Мол. гвардия, 2004. – 468 с.
98. *Эволюция восточных обществ. Синтез традиционного и
современного / Отв. ред. Л.И. Рейснер, Н.А. Симония.* – М. : Наука,
1984. – 581 с.
99. *Яковлев, Н.Н.* Франклин Рузвельт. Человек и политика. Новое
прочтение / Н.Н. Яковлев. – М. : Международ. отношения, 1981. – 414
с.
100. *Яковлев, Н.Н.* Жуков / Н.Н. Яковлев. – Мол. гвардия, 1992. – 459
с.
101. *Япония: Идеология, культура, литература / Отв ред. В.И.
Горегляд, В.М. Гривин.* – М : Наука, 1989. – 199 с.

ПРАКТЫЧНЫ РАЗДЗЕЛ

Тэмы семінарскіх заняткаў на сусветнай гісторыі (найноўшы час) для студэнтаў 250 гр. ФІДК

Тэма 1. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Расіі. Грамадзянская вайна.

1. Сітуацыя ў краіне вясной-восенню 1917 г. Альтэрнатывы шляхоў развіцця Расіі. Палітычныя сілы ў грамадстве.
2. Ускладненне сацыяльна-палітычнай сітуацыі ў краіне. Крызісы Часовага ўрада. Карнілаўшчына.
3. Кастрычніцкае ўзброенае паўстанне. II Усерасійскі з'езд Саветаў. Першыя дакрэты савецкай улады.
4. Прычыны і пачатак грамадзянскай вайны. Белы і чырвоны рух.
5. Асноўныя падзеі на франтах грамадзянскай вайны.
6. Расія ў перыяд “ваеннага камунізму”. Нарастанне супярэчнасцей у грамадстве.

Літаратура:

1. Верт, Н. История Советского государства. 1900-1991 гг./ Н. Верт. - М.: ИНРА; Изд-во “Весь мир”, 2000. – С. 67-158.
2. Всемирная история: Итоги первой мировой войны / А. Н. Бадак, И. В. Войнич, Н. М. Волчек и др. – Мн.: Харвест; М.: АСТ, 2002. – Т. 20. – С. 7-133.
3. Всемирная история: В 3 ч. / О. А. Яновский, О. В. Бригадина, П. А. Шупляк. – Мн.: ООО “Юнипресс”, 2002. – Ч 3: Октябрь 1917- 90-е гг. XX в. – С. 7-28.
4. История России: 1917-1945: Курс лекций/Под ред. В. И. Меньковского. – Мн.: Экоперспектива, 2001. – 238 с.
5. История России: XX в. / Отв. ред. докт. ист. наук В. П. Дмитриенко. – М.: АСТ, 2000. – С. 146-190.
6. Хоскинг, Дж. История Советского Союза. 1917-1991./ Джеффри Хоскинг. – Смоленск: «Русич», 2001. – С. 28-85.
7. Хоскинг, Дж. Россия: народ и империя (1552-1917)/ Джеффри Хоскинг. – Смоленск: «Русич», 2001. – С. 468-498.
8. Новейшая история России. 1914 – 2002: Учебное пособие /Под ред. М. В. Ходякова: - М.: Юрайт – Издат, 2004. – С. 47-147.
9. Семеникова, Л.И. Россия в мировом сообществе цивилизаций /Л.И. Семеникова. – 8-е изд. – М.: «КДУ», 2006. – С. 413-535.

Тэма 2. Рабочы рух у міжваенны час

1. Эканамічнае развіццё заходнееўрапейскіх краін і ЗША. Чаргаванне крызісаў і стабілізацыі. Уплыў эканамічнай кан'юнктуры на ўмовы працы і жыцця рабочых.
2. Сацыял-дэмакратыя і яе плыні. Рэвізіянізм. Камунізм.
3. Агульная характарыстыка рабочага руху ў заходніх краінах. Трэд-юніянізм. Дзейнасць сацыял-дэмакратычных партый ва ўрадах краін Еўропы.
4. Міжнародныя арганізацыі рабочых. Сацінтэрн і Камінтэрн.
5. Пазіцыі сацыялістычных і камуністычных партый ва ўмовах фашызацыі Еўропы.

Літаратура:

1. *Всемирная история*: В 3 ч. / О.А. Яновский, О.В. Бригадина, П.А. Шупляк. – Мн. : ООО “Юнипресс”, 2002. – Ч. 3: Октябрь 1917 – 90-е гг. XX в. – 459 с.
2. *Всемирная история* новейшего времени: Справ. пособие / Е.А. Долгучиц, Е.Г. Колб, В.И. Меньковский и др. – Мн. : Экоперспектива, 1998. – 203 с.
3. *Новейшая история* стран Европы и Америки. XX в.: В 3 ч. / Под ред. А.М. Родригеса, М.В. Пономарева – М. : Изд. центр “Владос”, 2001.
4. *Пономарев, М.В., Смирнова, С.Ю.* Новая и новейшая история стран Европы и Америки: учеб пособие / М.В. Пономарев, С.Ю. Смирнова. – М. : Издат. центр “Владос”, 2001.
5. *Всемирная история*: В 24 т. / А.Н. Бадак, И.В. Войнич, Н.М. Волчек и др. – Мн. : Харвест; М. : АСТ, 2001 – 2003. – Т. 20 – 24.
6. Вебер, А.Б. Классовая борьба и капитализм. Рабочее и проосоюзное движение как фактор социально-экономического развития XIX – XX вв. – А.Б. Вебер. – М. : Наука, 1986. – 303 с.

Тэма 3. Грамадзянская вайна і ўсталяванне фашызма ў Іспаніі. Франкісцкая Іспанія

1. Становішча Іспаніі пасля Першай сусветнай вайны. Спецыфіка развіцця краіны. Ваенна-манархічная дыктатура Прыма дэ Рывера.
2. Пачатак рэвалюцыі і ўстанаўленне рэспублікі. Мерапрыемствы рэспубліканскага ўрада.
3. Іспанскі варыянт фашызма і яго асаблівасці.
4. Стварэнне Народнага фронту і яго перамога на выбарах 1936 г..
5. Грамадзянская вайна 1936 – 1939 гг. Міжнародная салідарнасць з Іспанскай рэспублікай. Роля СССР. Палітыка “неўмяшальніцтва” заходніх краін. Італа-германская інтэрвенцыя.
6. Падзенне рэспублікі і яго прычыны. Усталяванне дыктатуры Ф. Франка.
7. Унутрапалітычнае развіццё і знешняя палітыка Іспаніі ў перыяд дыктатуры Ф. Франка.

Літаратура:

7. *Всемирная история*: В 3 ч. / О.А. Яновский, О.В. Бригадина, П.А. Шупляк. – Мн. : ООО “Юнипресс”, 2002. – Ч. 3: Октябрь 1917 – 90-е гг. XX в. – 459 с.
8. *Всемирная история* новейшего времени: Справ. пособие / Е.А. Долгучиц, Е.Г. Колб, В.И. Меньковский и др. – Мн. : Экоперспектива, 1998. – 203 с.
9. *Новейшая история* стран Европы и Америки. XX в.: В 3 ч. / Под ред. А.М. Родригеса., М.В. Пономарева – М. : Изд. центр “Владос”, 2001.
10. *Пономарев, М.В., Смирнова, С.Ю.* Новая и новейшая история стран Европы и Америки: учеб пособие / М.В. Пономарев, С.Ю. Смирнова. – М. : Издат. центр “Владос”, 2001.
11. *Всемирная история*: В 24 т. / А.Н. Бадак, И.В. Войнич, Н.М. Волчек и др. – Мн. : Харвест; М. : АСТ, 2001 – 2003. – Т. 20 – 24.

Тэма 4. Краіны Цэнтральнай і Паўднева-Усходняй Еўропы ў міжваенны час

1. Асноўныя тэндэнцыі эканамічнага і палітычнага развіцця славянскіх краін.
2. Рабочы рух. Сацыял-дэмакраты і камуністы.
3. Польшча ў міжваенны час. Санацыйны рэжым.
4. Лёс Польшчы ў кантэксце міжнародных адносін 30-х гг. і ў пачатку Другой сусветнай вайны.
5. Палітычнае развіццё Чэхаславакіі. “Мюнхенская змова”.
6. Фарміраванне аўтарытарных рэжымаў у Венгрыі, Балгарыі, Румыніі.

Літаратура:

1. *Всемирная история: Мир в период создания СССР* / А. Н. Бадак, И. В. Войнич, Н. М. Волчек и др. – Мн.: Харвест; М.: АСТ, 2002. – С. 93-113.
2. *История Европы с древнейших времен до наших дней: В 8 т. /* Редкол. О. А. Чубарьян и др. – М.: Наука, 2000. – Т. 7.
3. *Новейшая история стран Европы и Америки. XX в.: В 3 ч. Ч. 1. /* Под ред. А. М. Родригеса, М. В. Пономарева. – М.: Изд. Центр “Владос”, 2001. – С. 392-425.
4. *Кредер, А. А. Новейшая история. XX век. /* А.А. Кредер. – М.: Центр гуманитарного образования, 1996. – 383 с.
5. *Всемирная история: В 3 ч. /* О. А. Яновский, О. В. Бригадина, П. А. Шупляк. – Мн.: ООО “Юнипресс”, 2002. – Ч 3: Октябрь 1917- 90-е гг. XX в. – 459 с.
6. *Новейшая история зарубежных стран: Европа и Америка (1917-1945) /* Под ред. В. К. Фураева. – М.: Просвещение, 1989. – 447 с.
7. *Манусевич А. Я. “Санация” у власти // Новая и новейшая история. – 1986. - № 4.*
8. *Парсаданова В. С. Юзеф Пилсудский // Вопросы истории. – 1996. - № 1.*
9. *Бывшие “хозяева” Восточной Европы. Политические портреты /* Отв. ред. Ю.С. Новопашин. – М. : ИСБ, 1995. – 308 с.
10. *“Восточноевропейский социализм”: становление режима, попытки его модификации, причины поражения /* Отв. ред. Ю.С. Новопашин. – М. : ИСБ, 1992. – 473 с.
11. *Наленч, Д., Наленч, Т. Юзеф Пилсудский /* Д. Наленч, Т. Наленч. – М. : Политиздат, 1990. – 398 с.
12. *Политические кризисы и конфликты 50-х – 60-х гг. в Восточной Европе /* Ред.-сост. Б.И. Желицкий. – М. : Рос. ин-т славяноведения и балканистики, 1993. – 230 с.

Тэма 5-6. СССР у 1920-я – 1930-я гг.

1. Пераход да НЭПа. Змест НЭПа ў розных галінах. Вынікі і прычыны адмены НЭПа.
2. Стварэнне СССР і яго адаптацыя на міжнароднай арэне ў 20-я -30-я гг.
3. Змены ў палітычнай і сацыяльнай структуры СССР у 20-я – 30-я гг. Развіццё савецкага грамадства і новай кіруючай эліты.
4. Барацьба плыняў у ВКП(б) і ўмацаванне пазіцый І. В. Сталіна.
5. Індустрыялізацыя і калектывізацыя ў СССР: сутнасць і задачы, метады і вынікі.
6. Культурная рэвалюцыя і грамадска-палітычнае развіццё ў 20-я гг.
7. Складанасці і сунярэчнасці грамадска-палітычнага жыцця ў 30-я гг. Культ асобы Сталіна і яго вытокі.

Літаратура:

1. *Верт, Н.* История Советского государства. 1900-1991гг. – Н. Верт. - М.: ИНР Изд-во “Весь мир”, 2000. – С. 163-265.
2. *Всемирная история: Канун второй мировой войны / А. Н. Бадак, И. В. Войнич, Н. М. Волчек и др.* – Мн.: Харвест; М.: АСТ, 2002. – С. 5 - 44.
3. *Всемирная история: В 3 ч. / О. А. Яновский, О. В. Бригадина, П. А. Шупляк.* – Мн.: ООО “Юнипресс”, 2002. – Ч 3: Октябрь 1917- 90-е гг. XX в. – С. 7-28.
4. *История России: 1917-1945: Курс лекций/Под ред. В. И. Меньковского.* – Мн.: Экоперспектива, 2001. – 238 с.
5. *История России: XX в. / Отв. Ред. В. П. Дмитриенко.* – М.: АСТ, 2000. – С. 197-411.
6. *Хоскинг, Дж.* История Советского Союза. 1917-1991./ Джеффри Хоскинг. – Смоленск: «Русич», 2001. – С. 28-85.
7. *Морен, Э.* О природе СССР: Тоталитарный комплекс и новая империя / Эдгар Морен. – М.: Науч.- изд.центр “Наука для о-ва”, 1995. – 220 с.
8. *Волкогонов, Д.В.* Триумф и трагедия: Политический портрет И. В. Сталина: В 2 кн. / Д.В. Волкогонов. – М.: Новости, 1996.
9. *История России, 1917-1995: учеб. Пособие для вузов: В 4 т./ М. Геллер, А. Некрич.* – М.: МИК: Агар, 1996. – Т.1: Утопия у власти 1917-1945. – 499 с.
10. *Новейшая история России. 1914 – 2002: Учебное пособие / Под ред. М. В. Ходякова:* - М.: Юрайт – издат, 2004. – С. 150-260.
11. *Сталин. Рузвельт. Черчилль. Де Голль. Политические портреты / Сост. В. Велесько.* – Мн. : Беларусь, 1991. – 367 с.

Тэма 7. Другая сусветная і Вялікая Айчынная вайна

1. Пачатак Другой сусветнай вайны. Напад Германіі на Польшчу. Абвяшчэнне вайны Германіі краінамі Захаду.
2. СССР і Германія на міжнароднай арэне і ва ўзаемных адносінах у 1939 – 1941 гг.
3. Савецкі Саюз напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны. Мабілізацыя грамадства і эканомікі.
4. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Абарончыя баі Чырвонай Арміі. Прычыны паражэнняў Чырвонай Арміі.
5. Акупацыя Германіяй тэрыторый СССР. Акупацыйныя ўлады і калабарацыя. Нацыянальныя рухі ў рэспубліках Савецкага Саюза.
6. Партызанская і падпольная барацьба ў акупаваных раёнах.
7. Блакада Ленінграда.
8. Бітва пад Масквой.
9. Стварэнне Антыгітлераўскай кааліцыі. Ленд-ліз. Праблема Другога фронту.

Літаратура:

102. *Верт, А.С.* История Советского государства. 1900. – 1991. / Н. Верт. – М. : ИНРА – М, Изд-во “Весь мир”, 2000. – 544 с.
103. *История России. 1917 – 1995: Учеб. пособие для вузов: В 4 т. / М. Геллер, А. Некрич.* – М. : МИК : АГАР, 1996. – Т. 1 – 4.
104. *История России: 1917 – 1945: Курс лекций / Под ред. В.И. Меньковского.* – Мн. : Экоперспектива, 2001. – 238 с.
105. *История России: XX в. / Отв. ред. В.П. Дмитриенко.* – М. : АСТ, 2000. – 608 с.
106. *История России: XX век: 1939 – 2007 / К.М. Александров и др., под ред. А.Б. Зубова.* – М. : АСТ; Астрель, 2009. – 897 с.
107. *Вторая мировая война. Дискусии. Основные тенденции / Под ред. В. Михалки* – М. : Весь мир, 1997. – 700 с.
108. *Дэвис, Н.* История Европы / Н. Дэвис; пер. с англ. Т.Б. Менской. – М. : АСТ; Транзиткнига, 2004. – 943 с.
109. *Самсонов, А.М.* Вторая мировая война. Очерк важнейших событий / А.М. Самсонов. – М. : Наука, 1990. – 637 с.
110. *Самсонов, А.М.* Москва, 1941: от трагедии поражений – к великой победе / А.М. Самсонов. – М. : Моск. рабочий, 1991. – 287 с.
111. *Самсонов, А.М.* Сталинградская битва / А.М. Самсонов. – М. : Наука, 1989. – 627 с.
112. *Соколов, Б.* Цена Победы. Великая Отечественная: неизвестное об известном / Б. Соколов. – М. : Моск. рабочий, 1991. – 191 с.
113. *Хоскинг, Дж.* История Советского Союза. 1917 – 1991 / Дж. Хоскинг. – Смоленск: Русич, 2001. – 496 с.
114. *Яковлев, Н.Н.* Жуков / Н.Н. Яковлев. – Мол. гвардия, 1992. – 459 с.
115. *Ковалев, Б.Н.* Повседневная жизнь России в период нацистской оккупации / Б.Н. Ковалев. – М. : Мол. гвардия, 2011. – 618 с.

Тэма 8. Карэнны пералом у Вялікай Айчыннай вайне і заканчэнне Другой сусветнай вайны

1. Сутнасць карэннага пералома ў Вялікай Айчыннай вайне. Сталінградская бітва і яе значэнне.
2. Курская бітва.
3. Тэгеранская канферэнцыя.
4. Ваенныя дзеянні ў Еўропе і Афрыцы у 1942 – 1943 гг.
5. Адкрыццё Другога фронту. Каардынацыя дзеянняў саюзнікаў.
6. Ялцінская канферэнцыя.
7. Ваенныя аперацыі Чырвонай Арміі ў Еўропе. Два вектары вызвалення краін Еўропы.
8. Капітуляцыя Германіі. Патсдамская канферэнцыя.
9. Вайна СССР з Японіяй. Заканчэнне і вынікі Другой сусветнай вайны.

Літаратура:

1. *Верт, А.С.* История Советского государства. 1900. – 1991./ Н. Верт. – М. : ИНРА – М, Изд-во “Весь мир”, 2000. – 544 с.
2. *История России.* 1917 – 1995: Учеб. пособие для вузов: В 4 т. / М. Геллер, А. Некрич. – М. : МИК : АГАР, 1996. – Т. 1 – 4.
3. *История России: 1917 – 1945: Курс лекций /*Под ред. В.И. Меньковского. – Мн. : Экоперспектива, 2001. – 238 с.
4. *История России: XX в. /* Отв. ред. В.П. Дмитриенко. – М. : АСТ, 2000. – 608 с.
5. *История России: XX век: 1939 – 2007 /* К.М. Александров и др., под ред. А.Б. Зубова. – М. : АСТ; Астрель, 2009. – 897 с.
6. *Дэвис, Н.* История Европы / Н. Дэвис; пер. с англ. Т.Б. Менской. – М. : АСТ; Транзиткнига, 2004. – 943 с.
7. *Самсонов, А.М.* Вторая мировая война. Очерк важнейших событий / А.М. Самсонов. – М. : Наука, 1990. – 637 с.
8. *Самсонов, А.М.* Москва, 1941: от трагедии поражений – к великой победе / А.М. Самсонов. – М. : Моск. рабочий, 1991. – 287 с.
9. *Самсонов, А.М.* Сталинградская битва / А.М. Самсонов. – М. : Наука, 1989. – 627 с.
10. *Хоскинг, Дж.* История Советского Союза. 1917 – 1991 / Дж. Хоскинг. – Смоленск: Русич, 2001. – 496 с.
11. *К’яры, Б.* Штодзеннасць за лініяй фронту / Бернгард К’яры. – М.: 2008 – 390 с.
12. *Ковалев, Б.Н.* Повседневная жизнь России в период нацистской оккупации / Б.Н. Ковалев. – М. : Мол. гвардия, 2011. – 618 с.

Тэма 9. СССР у 1945–1964 гг.

1. Становішча Савецкага Саюза пасля заканчэння Другой сусветнай вайны. Супярэчнасці і канфлікты ў савецкім грамадстве.
2. Узрастанне дырэктыўнай ролі дзяржавы і культу асобы Сталіна. Палітычныя кампаніі і ідэалагічны клімат 1945 – 1953 г.
2. Выбар пасляваеннай мадэлі развіцця. Аднаўленне краіны. Вынікі аднаўленчага перыяду.
4. Прыход да ўлады М.С. Хрушчова. “Хрушчоўская адліга”. XX з’езд КПСС і кіруемая дэсталінізацыя.
5. Рэфарматарства ў прамысловасці, сельскай гаспадарцы, сацыяльных адносінах. Развіццё культуры ва ўмовах “пацяплення”.
6. Плыні ў кіраўніцтве краінай. Спроба адстаўкі Хрушчова ў 1957 г.
7. СССР ва ўмовах разгортвання НТР. Супярэчлівы характар “адлігі” і эканамічныя праблемы. Прычыны і вынікі адстаўкі Хрушчова ў 1964 г..

Літаратура:

1. *Верт, А.С.* История Советского государства. 1900. – 1991. / Н. Верт. – М. : ИНРА – М, Изд-во “Весь мир”, 2000. – 544 с.
2. *История России: XX век: 1894 – 1939* / К.М. Александров и др., под ред. А.Б. Зубова. – М. : АСТ; Астрель, 2009. – 1023 с.
3. *История России: XX век: учебное пособие для студентов исторических специальностей учреждений, обеспечивающих получение высшего образования* / О.А. Яновский и др.. Под ред. В.И. Меньковского и О.А. Яновского. – Мн. : РИВШ, 2005. – 703 с.
4. *История России в новейшее время: учебник* / Под ред. А.П. Безбородова. – М. : Инфра – М, 2004. – 416 с.
5. *Буйновский, Э.И.* Повседневная жизнь первых российских ракетчиков и космонавтов / Э.И. Буйновский. – М. : Молодая гвардия, 2005. – 311 с.
6. *Бурлацкий, Ф.М.* Никита Хрущев и его советники – красные, черные, белые / Ф. Бурлацкий. – М. : Эксмо-пресс, 2002. – 445 с.
7. *Мядзведзеў, Р.Н.* М.С. Хрушчоў. Палітычны партрэт / Р.Н. Мядзведзеў. – Мн. : Беларусь, 1989. – 240 с.

Тэма 10. СССР у 1965–1985 гг.

1. Прыход да ўлады Л.І. Брэжнева і прыярытэты кіравання. Развіццё экстансіўнай мадэлі планавай эканомікі. Эканамічная рэформа ў 1965 г. і яе вынікі. Крыніцы развіцця савецкай эканомікі ў 60-х–першай палове 80-х гг..
2. Змены ў сацыяльнай структуры СССР і жыццёвым ўзроўні насельніцтва.
3. Аднапартыйная сістэма і яе ўмацаванне паводле Канстытуцыі СССР 1977 г.. Ідэалагічны дыктат і дысідэнцкі рух.
4. Нарастанне крызісных з’яў у эканамічным і палітычным жыцці пры пераемніках Брэжнева (Ю.У. Андропаве, К.У. Чарненка). Спробы рэфармавання асобных сфер жыцця краіны.
5. Знешняя палітыка СССР. Разрадка і канфрантацыя ў адносінах з Захадам. СССР і краіны сацыялістычнага лагера.
6. Паўсядзённае жыццё, асвета, навука, культуры савецкага грамадства.

Літаратура:

1. *Верт, А.С.* История Советского государства. 1900. – 1991. / Н. Верт. – М. : ИНРА – М, Изд-во “Весь мир”, 2000. – 544 с.
2. *История России: XX век: 1894 – 1939* / К.М. Александров и др., под ред. А.Б. Зубова. – М. : АСТ; Астрель, 2009. – 1023 с.
3. *История России: XX век: учебное пособие для студентов исторических специальностей учреждений, обеспечивающих получение высшего образования* / О.А. Яновский и др.. Под ред. В.И. Меньковского и О.А. Яновского. – Мн. : РИВШ, 2005. – 703 с.
4. *История России в новейшее время: учебник* / Под ред. А.П. Безбородова. – М. : Инфра – М, 2004. – 416 с.
5. *Хоскинг, Дж.* История Советского Союза. 1917 – 1991 / Дж. Хоскинг. – Смоленск: Русич, 2001. – 496 с.
6. *Сергеев, Ю. В.* Новейшая история (1945 – 1999). Подробности / Ю.В. Сергеев. – М. : АСТ, 2000. – 568 с.
7. *Морен, Э.* О природе СССР: Тоталитарный комплекс и новая империя / Эдгар Морен. – М. : Науч.-изд. центр “Наука для о-ва”, 1995. – 220 с.
8. *Л.И. Брежнев.* Материалы к биографии / Сост. Аксютин Ю.В. . – М. : Политиздат, 1991. – 384 с.

Тэма 11. Палітычныя і эканамічныя працэсы 1985–1991 г. Распад СССР і развіццё постсавецкай прасторы

1. Прыход да ўлады М.С. Гарбачова і рашэнні Красавіцкага (1985 г.) Пленума ЦК КПСС. Накірункі перабудовы.
2. Рэалізацыя задач перабудовы, яе вынікі і супярэчнасці ў розных галінах.
3. Нацыянальныя рухі ў рэспубліках СССР. Рэгіянальныя канфлікты. Фарміраванне шматпартыйнасці і апазіцыі.
4. Жнівеньскі путч 1991 г.. “Парад суверэнیتэтаў” і “вайна законаў”. Белавежскія пагадненні. Распад СССР і яго прычыны.
5. Расія як спадкаеміца СССР. Праблема разбраення. Прэзідэнцтва Б.М. Ельцына. Новыя з’явы ў эканоміцы, палітычным і сацыяльным жыцці Расіі.
6. Кіраванне У.У. Пуціна і Д.А. Мядзведзева. Асноўныя накірункі і вынікі знешняй палітыкі і ўнутранага развіцця Расіі ў пачатку XXI ст.
7. Асноўныя тэндэнцыі развіцця краін былога СССР. Спробы мадэрнізацыі эканомікі і пошукі арыєціраў у знешняй палітыцы.

Літаратура:

1. *Верт, А.С.* История Советского государства. 1900. – 1991. / Н. Верт. – М. : ИНРА – М, Изд-во “Весь мир”, 2000. – 544 с.
2. *История России: XX век: 1894 – 1939* / К.М. Александров и др., под ред. А.Б. Зубова. – М. : АСТ; Астрель, 2009. – 1023 с.
3. *История России: XX век: учебное пособие для студентов исторических специальностей учреждений, обеспечивающих получение высшего образования* / О.А. Яновский и др.. Под ред. В.И. Меньковского и О.А. Яновского. – Мн. : РИВШ, 2005. – 703 с.
4. *История России в новейшее время: учебник* / Под ред. А.П. Безбородова. – М. : Инфра – М, 2004. – 416 с.
5. *Хоскинг, Дж.* История Советского Союза. 1917 – 1991 / Дж. Хоскинг. – Смоленск: Русич, 2001. – 496 с.
6. *Сергеев, Ю. В.* Новейшая история (1945 – 1999). Подробности / Ю.В. Сергеев. – М. : АСТ, 2000. – 568 с.
7. *Зенькович, Н.А.* Тайны уходящего века / Н.А. Зенькович. – М. : Олма-пресс, 1998. – 585 с.
8. *Шевченко, В.Н.* Повседневная жизнь Кремля при президентах / В.Н. Шевченко. – М. : М. : Мол. гвардия, 2004. – 468 с.

Тэма 12. Краіны Цэнтральнай і Паўднева-Усходняй Еўропы з 1945 г. да нашых дзён.

1. Агульныя ўмовы палітычнага развіцця краін Цэнтральнай і Паўднева-Усходняй Еўропы. Усталяванне савецкай палітычнай мадэлі. Стварэнне сістэмы Варшаўскага дагавора.
2. Асноўныя прынцыпы і мясцовыя асаблівасці эканамічнага развіцця. Стварэнне СЭУ.
3. Унутрыпалітычнае развіццё краін Варшаўскага дагавора. Апазіцыйны рух. Падзеі 1956 і 1968 гг. У Венгрыі і Чэхаславакіі, праблемы адносін СССР з Югаславіяй, рух “Салідарнасць” у Польшчы.
4. Перабудова ў СССР. Змены ва ўнутрыпалітычным развіцці краін савецкай мадэлі. Распад СССР і крушэнне Варшаўскага дагавора.
5. Праблемы развіцця і знешнепалітычнай арыентацыі краін былога Варшаўскага дагавора. Пашырэнне НАТА і Еўрасаюза. Пошукі знешнепалітычных арыенціраў ва ўмовах аднапалярнага міра.

Літаратура:

1. *Всемирная история: Итоги второй мировой войны* / А. Н. Бадак, И. В. Войнич, Н. М. Волчек и др. – Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2002. – С. 88-113.
2. *История Европы с древнейших времен до наших дней*: В 8 т. / Редкол. О. А. Чубарьян и др. – М.: Наука, 2000. – Т. 8.
3. *Новейшая история стран Европы и Америки. XX в.*: В 3 ч. / Под ред. А. М. Родригеса, М. В. Пономарева. – М.: Изд. Центр “Владос”, 2001. – Ч. 3. С. 96-191.
6. *Новейшая история зарубежных стран: Европа и Америка (1917-1945)* / Под ред. В. К. Фураева. – М.: Просвещение, 1989. – 447 с.
7. *Заболотный, В. М. Новейшая история стран Европы и Северной Америки: Конец XX – начало XXI века* / В.М. Заболотный. – М.: ООО “Издательство АСТ”, ООО “Издательство Астрель”, 2004. – С. 292-395.
8. *«Восточноевропейский социализм»: становление режима, попытки его модификации, причины поражения* / Отв. ред. Ю.С. Новопашин. – М.: ИСБ, 1992. – 473 с.
9. *Бывшие «хозяева» Восточной Европы: Политические портреты* / Отв. ред. Ю.С. Новопашин. - М.: ИСБ, 1995. – 308 с.
10. *Политические кризисы и конфликты 50-х – 60-х гг. в Восточной Европе* / Ред.-сост. Б.И. Желицкий. – М.: Рос. ин-т славяноведения и балканистики, 1993. – 230 с.

Тэма 13. Лацінская Амерыка ў другой палове XX – пачатку XXI ст.

1. Вынікі Другой сусветнай вайны для Лацінскай Амерыкі. Нацыяналізацыя і палітычная нестабільнасць у краінах.
2. Асаблівасці і праблемы эканамічнага і сацыяльна-палітычнага развіцця лацінаамерыканскіх краін.
3. Кубінская рэвалюцыя і яе вынікі. Развіццё Кубы ў другой палове XX – пачатку XXI ст..
4. Чылійская рэвалюцыя 1970 – 1973 гг. Дыктатура Піначэта. Чылі на сучасным этапе.
5. Лацінская Амерыка ў 80-х гг. XX ст.. Нікарагуанская рэвалюцыя. Падзенне ваенных дыктатур.
6. Лацінская Амерыка на сучасным этапе.

Літаратура:

1. *Всемирная история* новейшего времени: Справ. пособие / Е.А. Долгучиц, Е.Г. Колб, В.И. Меньковский и др. – Мн. : Экоперспектива, 1998. – 203 с.
2. *Мировая история* новейшего времени: В 2 ч. / Г.М. Кривошчэкий, М.Я. Колоцей, М.В. Мартен и др. – Гродно, ГрГУ, 1998.
3. *Новейшая история* стран Европы и Америки. XX в.: В 3 ч. / Под ред. А.М. Родригеса., М.В. Пономарева – М. : Изд. центр “Владос”, 2001.
4. *Гонионский, С.А.* Сандино / С.А. Гонионский. – М.: Мол. гвардия, 1965. – 160 с.
5. *Лаврецкий, И.Р.* Эрнесто Че Гевара / И.Р. Лаврецкий. – М. : Мол.гвардия, 1978. – 349 с .
6. *Лаврецкий, И.Р.* Сальвадор Альенде / И.Р. Лаврецкий. – М. : Мол.гвардия, 1975. – 288 с .

РАЗДЕЛ КАНТРОЛЮ ВЕДАЎ. ЗАДАНИИ ДЛЯ САМАСТОЙНАЙ ПРАЦЫ СТУДЭНТАЎ

Тэма 1. Краіны Цэнтральнай і Паўднева-Усходняй Еўропы з 1945 г. да нашых дзён.

6. Агульныя ўмовы палітычнага развіцця краін Цэнтральнай і Паўднева-Усходняй Еўропы. Усталяванне савецкай палітычнай мадэлі. Стварэнне сістэмы Варшаўскага дагавора.
7. Асноўныя прынцыпы і мясцовыя асаблівасці эканамічнага развіцця. Стварэнне СЭУ.
8. Унутрыпалітычнае развіццё краін Варшаўскага дагавора. Апазіцыйны рух. Падзеі 1956 і 1968 гг. У Венгрыі і Чэхаславакіі, праблемы адносін СССР з Югаславіяй, рух “Салідарнасць” у Польшчы.
9. Перабудова ў СССР. Змены ва ўнутрыпалітычным развіцці краін савецкай мадэлі. Распад СССР і крушэнне Варшаўскага дагавора.
10. Праблемы развіцця і знешнепалітычнай арыентацыі краін былога Варшаўскага дагавора. Пашырэнне НАТА і Еўрасаюза. Пошукі знешнепалітычных арыенціраў ва ўмовах аднапалярнага міра.

Літаратура:

1. Всемирная история: Итоги второй мировой войны / А. Н. Бадак, И. В. Войнич, Н. М. Волчек и др. – Мн.: Харвест; М.: АСТ, 2002. - С. 88-113.
2. История Европы с древнейших времен до наших дней: В 8 т. / Редкол. О. А. Чубарьян и др. – М.: Наука, 2000. – Т. 8.
3. Новейшая история стран Европы и Америки. XX в.: В 3 ч. / Под ред. А. М. Родригеса, М. В. Пономарева. – М.: Изд. Центр “Владос”, 2001. – Ч. 3. С. 96-191.
4. Кредер, А. А. Новейшая история. XX век / А.А. Кредер. – М.: Центр гуманитарного образования, 1996. – 383 с.
5. Всемирная история: В 3 ч. / О. А. Яновский, О. В. Бригадина, П. А. Шупляк. – Мн.: ООО “Юнипресс”, 2002. – Ч 3: Октябрь 1917- 90-е гг. XX в. – 459 с.
6. Новейшая история зарубежных стран: Европа и Америка (1917-1945) / Под ред. В. К. Фураева. – М.: Просвещение, 1989. – 447 с.
7. Заболотный, В. М. Новейшая история стран Европы и Северной Америки: Конец XX – начало XXI века / В.М. Заболотный. – М.: ООО “Издательство АСТ”, ООО “Издательство Астрель”, 2004. – С. 292-395.
8. «Восточноевропейский социализм»: становление режима, попытки его модификации, причины поражения / Отв. ред. Ю.С. Новопашин. – М.: ИСБ, 1992. – 473 с.
9. Бывшие «хозяева» Восточной Европы: Политические портреты / Отв. ред. Ю.С. Новопашин. - М.: ИСБ, 1995. – 308 с.

Тэма 2. Лакальныя войны і канфлікты пасля Другой сусветнай вайны.

1. Лакальныя ваенныя сутыкненні як увасабленне барацьбы звышдзяржаў за сферы ўплыву ва ўмовах біпалярнага свету. Вайна ў Карэі і В'етнаме.
2. Араба – ізраільскі канфлікт на Блізкім Усходзе і спробы яго ўрэгулявання на сучасным этапе..
3. Вайна ў Афганістане. Становішча ў краіне пасля вываду савецкіх войскаў.
4. Вайна ў Югаславіі і сучаснае становішча ў рэгіёне.
5. Супрацьстаянне Ірака і ЗША. Вайна ў Іраку і сучаснае становішча ў краіне.

Літаратура:

1. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учебник для студентов высших учебных заведений: В 3 ч. / Под. ред. А. М. Родригеса. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – Ч. 2. – С. 107-130, 170-178.
2. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учебник для студентов высших учебных заведений: В 3 ч. / Под. ред. А. М. Родригеса. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – Ч. 3. – С. 27-42, 42-50, 50-66.
3. Васильев Л. С. История Востока. В 2 т. / Л.С. Васильев. - М.: Высш. шк., 2001. – Т. 2. – С. 440-444.
4. Новейшая история стран Европы и Америки. XX в.: В 3 ч. / Под ред. А. М. Родригеса, М. В. Пономарева. – М.: Изд. Центр “Владос”, 2001. – Ч. 3. С. 153-191.
5. Заболотный, В. М. Новейшая история стран Европы и Северной Америки: Конец XX – начало XXI века / В. М. Заболотный. – М.: ООО “Издательство АСТ”, ООО “Издательство Астрель”, 2004. – С. 350-395.
6. Всемирная история новейшего времени: Справ. пособие / Е.А. Долгучиц, Е.Г. Колб, В.И. Меньковский и др. – Мн.: Экоперспектива, 1998. – 203 с.

Тэма 3. Мусульманскі свет з 1945 г. да нашых дзен.

1. Турцыя.
2. Іран.
3. Афганістан.
4. Егіпет.
5. Асаблівасці развіцця іслама і ідэалогіі мусульманскіх краін. Ісламскі фундаменталізм.

Літаратура:

1. Васильев, Л. С. История Востока. В 2 т. / Л.С Васильев. - М.: Высш. шк., 2001. – Т. 2. – С.348-351, 373-383.
2. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учебник для студентов высших учебных заведений: В 3 ч. \ Под. Ред. А. М. Родригеса. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – Ч. 3. – С. 4-42, 161-164.
3. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учебник для студентов высших учебных заведений: В 3 ч. / Под. Ред. А. М. Родригеса. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – Ч. 2. – С. 5-22.
4. Еремеев, Д. Е. Ислам. Образ жизни и стиль мышления / Д.Е.Еремеев. – М.: Политиздат, 1989. – 286 с.
5. Жданов Н. В., Игнатенко, А. А. Ислам на пороге XXI века / Н.В.Жданов, А.А. Игнатенко. – М.: Политиздат, 1989. – 349 с.

Тэма 4. Сусветная навука і культура ў другой палове XX ст. і на сучасным этапе.

1. НТР ва ўмоваў постіндустрыяльнага грамадства. Асноўныя накірункі і перспектывы развіцця сучаснай навукі.
2. Глобалізацыя і развіццё культуры. Новыя тэхналогіі і культура. Масавая і элітарная культура.
3. Шматграннасць літаратурных працэсаў ў другой палове XX ст і на сучасным этапе. Лацінаамерыканская і японская літаратура.
4. Кінамастацтва ў другой палове XX – пачатку XXI ст. Жанры, тэхналогіі, нацыянальныя школы.
5. Музыка другой паловы XX – пач. XXI ст.
6. Асноўныя накірункі развіцця выяўленчага мастацтва. Новыя тэхналогіі і сінтэз тэхнік у жывапісу.

Літаратура:

1. Яковец, Ю.В. Циклы, кризисы, прогнозы / Ю.В. Яковец. – М.: АСТ, 1999. – 353 с.
2. Дубянецкі, Э.С. Сусветная культура: Ад старажытнасці да нашых дзен: Папулярны энцыклапедычны даведнік / Эдуард Дубянецкі. – Мн.: “Беларуская энцыклапедыя”, 2001. – С. 213-237.
3. Мировая художественная культура. В.2 т. Том 2 / Под ред. проф. Б.А. Эрнегресс. – М.: Высшая школа, 2005. – 511 с.
4. Торосян, В.Г. Культурология: История мировой и отечественной культуоы: учеб. пособие для студентов, обуч. по пед. специальностям / В.Г. Торосян. – М.: гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2005. – С. 426-483, 532-536, 698-733.
5. Новейшая история России. 1914 – 2002: Учебное пособие / Под ред. М. В. Ходякова: - М.: Юрайт – издат, 2004. – С. 335-343, 417-421.

ПЫТАННІ ДЛЯ КАНТРОЛЮ СРС ПА ТЭМАХ:

ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ Ў МІЖВАЕННЫ ЧАС

- 1 Якія наступствы мела Першая сусветная вайна для Вялікабрытаніі?
- 2 Што такое “ллойдджарджызм”?
- 3 Калі і ў сувязі з чым у Вялікабрытаніі назіраўся ўздым рабочага руху?
- 4 Як развівалася эканоміка Вялікабрытаніі ў гады стабілізацыі?
- 5 У чым заключаўся канфлікт у вугальнай прамысловасці і якім быў змест закона 1927 г. аб рэгуляванні працоўных адносінаў?
- 6 З якімі праблемамі сутыкнуўся ІІ лейбарысцкі ўрад і якім чынам гэтыя праблемы вырашаліся?
- 7 Калі сфарміраваўся і якім быў па партыйнаму складу “нацыянальны ўрад”?
- 8 Якія змены адбываліся у брытанскіх палітычных партыях у 1930-х гг.?
- 9 Якімі былі знешнепалітычныя прыярытэты Вялікабрытаніі ў міжваенны час?

ІСПАНІЯ Ў МІЖВАЕННЫ ЧАС

- 10 Якой па форме кіравання была Іспанія пасля Першай сусветнай вайны?
- 11 У чым спецыфіка сацыяльнай структуры Іспаніі?
- 12 Якія найбольш уплывовыя палітычныя сілы дзейнічалі ў краіне ў пачатку 1920-х гг.?
- 13 На якія сацыяльныя слаі абапіраўся Прыма-дэ-Рывера?
- 14 Якія мэты ставілі перад сабой рэспубліканцы?
- 15 У чым заключаўся мерапрыемствы рэспубліканскага ўрада?
- 16 Што такое “Іспанская фаланга”?
- 17 На якія палітычныя сілы абапіраліся фалангісты?
- 18 Ад якой падзеі пачалося разгортванне грамадзянскай вайны?
- 19 Што такое “палітыка неўмяшальніцтва”?
- 20 Якімі былі вынікі грамадзянскай вайны?
- 21

САЦЫЯКУЛЬТУРНАЕ РАЗВІЦЦЕ ЗАХОДНЯГА ГРАМАДСТВА

- 22 Якія працэсы ў грамадстве паўплывалі на развіццё культуры?
- 23 У чым заключалася навуковая рэвалюцыя дадзенага перыяду?
- 24 Як змяніліся ўмовы жыцця заходняга грамадства?
- 25 Назавіце найбольш вядомыя дасягненні ў развіцці навукі, тэхнікі, медыцыны?
- 26 Што такое рэлятывізм у навучы?
- 27 Якія мадэрністскія плыні ў мастацтве вы ведаеце?
- 28 Што такое сацыялістычны рэалізм?
- 29 Якія новыя музычныя накірункі з'явіліся ў дадзены перыяд?
- 30 Каго з найбольш вядомых дзеячаў літаратуры і мастацтва дадзенага перыяду вы можаце назваць

РАЗВІЦЦЁ ПОСТСАВЕЦКАЙ ПРАСТОРЫ

- 31 У чым заключаўся сістэмны крызіс пасля распаду СССР?
- 32 Якім чынам было ўрэгулявана пытанне ядзеных узбраенняў у першай палове 1990-х гг.?
- 33 Якія палітычныя, этнічныя, эканамічныя працэсы назіраліся у рэспубліках былога СССР?
- 34 У якім геапалітычным становішчы апынулася Расія ў 1990-х гг.?
- 35 Якімі ў 1990-х гг. былі геапалітычныя арыенціры рэспублік Сярэдняй Азіі, Каўказа, Украіны, Беларусі?
- 36 Якія змены адбыліся на постсавецкай прасторы на працягу 2000-х гг.?
- 37 Што такое СНД? Якія дзяржавы ўваходзяць у гэта аб'яднанне?
- 38 Якія існуюць саюзныя пагадненні ў рамках СНД?

ПЫТАННІ ДЛЯ ЭКЗАМЕНУ

Пытанні для экзамену па ўсеагульнай гісторыі найноўшага часу для студэнтаў 250 гр. ФІДК.

1. Змест і перыядызацыя курса гісторыі найноўшага часу. Асноўныя кірункі развіцця сусветнай супольнасці ў XX – пачатку XXI ст.
2. Глобальныя праблемы сучаснасці і пошук выйсця з іх. Цывілізацыйны крызіс.
3. Наступствы першай сусветнай вайны. Наяўнасць розных альтэрнатыў развіцця краін Захаду ў пасляваенны час.
4. Рэвалюцыі ў Еўропе пасля першай сусветнай вайны. Лістападаўская рэвалюцыя ў Германіі.
5. Версальска-Вашынгтонская сістэма.
6. Стабілізацыя эканамічнага і палітычнага развіцця заходніх краін і міжнародныя адносіны у 1920-я гг.
7. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай ўлады ў Расіі.
8. Грамадзянская вайна і палітыка “ваеннага камунізма” ў Расіі. Ваенная інтэрвенцыя краін Антанты ў Расіі.
9. Палітыка НЭПа ў СССР і яе вынікі. Стварэнне СССР.
10. Індустрыялізацыя, калектывізацыя і культурная рэвалюцыя ў СССР.
11. Праблемы і супярэчнасці развіцця савецкага грамадства ў 30-я гг. Культ асобы Сталіна: прычыны ўзнікнення, праявы, наступствы. СССР у 1945 – 1953 гг.
12. Развіццё краін Цэнтральнай і Паўднёва-Усходняй Еўропы ў міжваенны час.
13. Вялікабрытанія ў міжваенны час.
14. Іспанія ў міжваенны час. Буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя і яе вынікі.
15. Іспанскі фашызм і яго асаблівасці. Грамадзянская вайна ў Іспаніі і яе наступствы.
16. Сусветны эканамічны крызіс 1929-1933 гг. і яго наступствы. “Новы курс” Рузвельта.
17. Прычыны ўзнікнення і асноўныя рысы фашысцкай ідэалогіі. Італьянскі фашызм.
18. Германскі фашызм: умовы ўзнікнення, асаблівасці і змест ідэалогіі.
19. Германія ў гады фашызма (1933-1945).
20. Францыя ў міжваенны час. Урад Народнага фронту.

21. Рабочы рух у міжваенны час. Сацыял-дэмакратыя і яе плыні, камуністычная ідэя, дзейнасць Камінтэрна і Сацінтэрна.
22. Развіццё навукі і культуры ў першай палове XX ст.
23. Асноўныя тэндэнцыі развіцця краін Усходу ў міжваенны час.
24. Ідэалогіі нацыянальна-вызваленчых рухаў: сун'ятсенізм, гандызм, кемалізм, панарабізм, сацыялістычныя ідэі на Усходзе.
25. Сіньхайская рэвалюцыя ў Кітаі і яе вынікі. Палітычнае развіццё Кітая ў першай палове XX ст.
26. Кемалісцкая рэвалюцыя ў Турцыі і развіццё краіны ў міжваенны час.
27. Японія ў міжваенны час. Фашызацыя краіны.
28. Індыя ў першай палове XX ст. Абвяшчэнне незалежнасці.
29. Міжнародныя адносіны ў 30-я гг. і напярэдадні другой сусветнай вайны.
30. Другая сусветная вайна: асноўныя падзеі, этапы, вынікі.
31. Вялікая Айчынная вайна: асноўныя падзеі, этапы і вынікі.
32. Міжнародныя адносіны ў 1945 — 1991 гг. Біпалярнасць свету і “халодная вайна”. Лакальныя канфлікты сярэдзіны XX ст.
33. Навукова-тэхнічная рэвалюцыя: сутнасць, змест, этапы. Эканамічныя, сацыяльныя і культурныя наступствы НТР.
34. Міжнародныя адносіны ў постсавецкі час і ў пачатку XXI ст. Крушэнне біпалярнага свету і пошук шматпалярнасці. Лакальныя канфлікты сучаснасці.
35. Міжнародныя арганізацыі ў палітычнай, эканамічнай, культурнай галіне пасля другой сусветнай вайны.
36. Краіны Захаду ў 50-я-60-я гг.: неаліберальны курс і фарміраванне “грамадства спажывання”
37. Сусветны эканамічны крызіс 70-х гг.. Неакансерватызм.
38. Гістарычная роля сацыял-дэмакратыі і камуністычнага руху пасля другой сусветнай вайны. Еўракамунізм.
39. СССР у 1953-1964 гг.: страты і набыткі “хрушчоўскай адлігі”.
40. СССР у 1965-1985 гг.: праблемы “развітага сацыялізма”.
41. Перабудова ў СССР і яе вынікі. Распад СССР.
42. Краіны сацыялізма ў Еўропе: асаблівасці сацыяльна-палітычнага развіцця ў 1945-1991 гг. і адносіны з СССР. Крушэнне сусветнай сістэмы сацыялізма.
43. Расія і краіны СНД ў постсавецкі перыяд.
44. ЗША ў другой палове 40-х-70-х гг. Пасляваеннае развіццё і неаліберальны курс.

45. ЗША з 80-х гг. XX ст. да нашых дзён. Амерыканскі варыянт неакансерватызма і развіццё ЗША на сучасным этапе.
46. Вялікабрытанія ў другой палове 40-х-70-х гг.: праблемы і альтэрнатывы развіцця краіны.
47. Вялікабрытанія з 80-х гг. XX ст. да нашых дзён.
48. Францыя ў 1945 – пачатку 80-х гг.
49. Францыя ў гады “левага эксперыменту”. Развіццё краіны ў 90-х гг. XX ст. і на сучасным этапе.
50. Раскол Германіі і стварэнне ГДР і ФРГ. Развіццё ФРГ ў 50-х-70-х гг. XX ст.
51. Германскі неакансерватызм. Аб’яднанне Германіі і праблемы германскага адзінства. Германія на сучасным этапе.
52. Італія з 1945 г. да нашых дзён.
53. Іспанія з 1945 г. да нашых дзён.
54. Японія з 1945 г. да нашых дзён.
55. Кітай ў перыяд мааізма. “Вялікі скачок” і “культурная рэвалюцыя”.
56. Постмааісцкі Кітай і развіццё краіны на сучасным этапе.
57. Індыя пасля другой сусветнай вайны. “Курс Неру”.
58. Індыя падчас кіравання І. Гандзі і яе пераемнікаў. Сучаснае развіццё краіны.
59. Асноўныя тэндэнцыі развіцця мусульманскіх краін пасля другой сусветнай вайны. Турцыя з 1945 г. да нашых дзён.
60. Культура другой паловы XX – пачатку XXI ст і яе шматграннасць ва ўмовах глабалізацыі і інфармацыйнага грамадства.

КРЫТЭРЫ І АЦЭНКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ СТУДЭНТАЎ

Ацэнка вынікаў вучэбнай дзейнасці ажыццяўляецца ў адпаведнасці з крытэрыямі ацэнкі ведаў і кампетэнцый студэнтаў па дзесяцібальнай шкале.

10 (дзесяць) балаў:

Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы, а таксама па некаторых асноўных пытаннях, якія выходзяць за яе межы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьмовае і лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні; абгрунтаваная аргументацыя ўласных высноў, здольнасць самастойна і творча выконваць складаныя нестандартныя заданні у рамках вучэбнай праграмы; поўнае і глыбокае засваенне зместу асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне выкарыстоўваць навуковыя дасягненні, звязаныя з іншымі дысцыплінамі; творчая самастойная праца на семінарскіх занятках, актыўны творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень выканання заданняў.

9 (дзевяць) балаў:

Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх пастаўленых пытаннях у аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьмовае і лагічнае выкладанне адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні; здольнасць самастойна і творча выконваць складаныя нестандартныя заданні ў межах вучэбнай праграмы; поўнае засваенне зместу асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; актыўная самастойная праца на семінарскіх занятках, сістэматычны удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень выканання заданняў.

8 (восем) балаў:

Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх пастаўленых пытаннях у аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьмовае і лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні; здольнасць самастойна выконваць складаныя заданні ў межах вучэбнай праграмы; засваенне зместу асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца ў сутнасці асноўных тэорый і кірункаў навуковай дысцыпліны

і аналізаваць іх; актыўная самастойная праца на семінарскіх занятках, сістэматычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень выканання заданняў.

7 (сем) балаў:

Сістэматызаваныя, веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьмовае і лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні; засваенне зместу асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца у сутнасці асноўных тэорый і кірункаў навуковай дысцыпліны; актыўная самастойная праца на семінарскіх занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень выканання заданняў.

6 (шэсць) балаў:

Дастаткова сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне неабходнай навуковай і спецыяльнай тэрміналогіі, лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне абагульняць і рабіць высновы; здольнасць самастойна выконваць тыпавыя заданні ў рамках вучэбнай праграмы; засваенне зместу асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; самастойная праца на семінарскіх занятках, перыядычны удзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы ўзровень выканання заданняў.

5 (пяць) балаў:

Дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы, лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць высновы; здольнасць самастойна выконваць тыпавыя заданні ў рамках вучэбнай праграмы; засваенне зместу асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне самастойна працаваць на семінарскіх занятках, фрагментарны ўдзел у групавых абмеркаваннях, здавальняючы ўзровень выканання заданняў.

4 (чатыры) балы - залічана:

Аб'ём ведаў у рамках базавых ведаў; засваенне зместу асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; лагічнае выкладанне матэрыялу, уменне рабіць простыя высновы без істотных памылак; уменне выконваць тыпавыя заданні пад кіраўніцтвам выкладчыка; здавальняючы ўзровень выканання заданняў.

3 (тры) балы – не залічана:

Недастатковы аб'ём ведаў; выкладанне матэрыялу з істотнымі фактычнымі і лагічнымі памылкамі; няўменне выконваць тыпавыя заданні; пасіўнасць на семінарскіх занятках, нізкі ўзровень культуры выканання і афармлення заданняў.

2 (два) балы – не залічана:

Фрагментарныя веды; няўменне выкарыстаць навуковую тэрміналогію, наяўнасць у адказе грубых лагічных і фактычных памылак; пасіўнасць на семінарскіх занятках; нізкі ўзровень культуры выканання і афармлення заданняў.

1 (адзін) бал – не залічана:

Адсутнасць ведаў і кампетэнцый у рамках адукацыйнага стандарту ці адмова ад адказу.

ДАПАМОЖНЫ РАЗДЗЕЛ

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў

Самастойная работа студэнтаў па вучэбных дысцыплінах сацыяльна-гуманітарнага цыкла арганізуецца ў адпаведнасці з Палажэннем аб самастойнай рабоце студэнтаў, зацверджаным Прыказам Міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Самастойная работа студэнтаў накіравана на:

- якаснае засваенне і сістэматызацыю атрыманых тэарэтычных ведаў;
- фарміраванне ўменняў па складанню і апрацоўцы розных відаў дакументацыі;
- фарміраванне навыка эфектыўнага пошуку інфармацыі ў фондах архіўных устаноў;
- фарміраванне ўмення выкарыстоўваць атрыманыя веды ў навукова-фондавай дзейнасці музейных устаноў і ў рабоце устаноў краязнаўча-турыстычнай сферы;
- замацаванне практычных уменняў студэнтаў;
- фарміраванне самастойнай думкі;
- развіццё навукова-даследчых навыкаў.

Рэкамендуемыя метады (тэхналогіі) навучання

Асноўнымі метадамі і тэхналогіямі навучання, якія адпавядаюць задачам вывучэння дадзенага абавязковага модуля, з'яўляюцца:

1) метады праблемнага навучання (праблемнае выкладанне, часткова-пошукавы і даследчы метады);

2) асобасна арыентаваныя (развіваючыя) тэхналогіі, заснаваныя на актыўных (рэфлексійна-дзейнасных) формах і метадах навучання («мазгавы штурм», дзелавая, ролевая і імітацыйная гульні, дыскусія, прэс-канферэнцыя, навучальныя дэбаты, круглы стол, кейс-тэхналогія, праект і інш);

3) інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі, якія забяспечваюць праблемна-даследчы характар працэсу навучання і актывізацыю самастойнай працы студэнтаў (структураваныя электронныя прэзентацыі для лекцыйных заняткаў, выкарыстанне аўдыё-, відэападатрымкі вучэбных заняткаў (аналіз аўдыё-, відэасітуацый і інш.), распрацоўка і прымяненне на аснове камп'ютарных і мультымедычных сродкаў гістарычных творчых заданняў, дапаўненне традыцыйных навучальных заняткаў сродкамі ўзаемадзеяння на аснове сеткавых камунікацыйных магчымасцяў (інтэрнэт-форум, інтэрнэт-семінары і інш.).

Па кожным раздзеле і тэме дадзенай вучэбнай праграмы ў адпаведнасці з іх мэтамі і задачамі выкладчыкам (кафедрай) праектуюцца і рэалізуюцца пэўныя педагагічныя тэхналогіі. У ліку найбольш перспектыўных і эфектыўных сучасных інавацыйных адукацыйных сродкаў і тэхналогій, якія дазваляюць рэалізаваць сістэмна-дзеясны кампетэнтны падыход у вучэбна-выхаваўчым працэсе, варта вылучыць: вучэбна-метадычныя комплексы (у тым ліку электронныя), варыятыўныя мадэлі самастойнай працы студэнтаў, блочна-модульныя, модульна-рэйтывавыя і крэдытныя сістэмы, інфармацыйныя тэхналогіі, метады кейсаў, метадыкі актыўнага навучання.

Дыягностыка сфарміраванасці кампетэнцый студэнта

1. Патрабаванні да ажыццяўлення дыягностыкі

Працэдура дыягностыкі сфарміраванасці кампетэнцый студэнта ўключае наступныя этапы:

- вызначэнне аб'екта дыягностыкі;
- выяўленне факта вучэбных дасягненняў студэнта з дапамогай крытэрыяльна-арыентаваных тэстаў і іншых сродкаў дыягностыкі;
- вымярэнне ступені адпаведнасці вучэбных дасягненняў студэнта патрабаванням адукацыйнага стандарта;

- ацэньванне вынікаў выяўлення і вымярэння адпаведнасці вучэбных дасягненняў студэнта патрабаванням адукацыйнага стандарта (з дапамогай шкалы ацэнак).

Рэкамендаваныя сродкі дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў

Арганізацыя самастойнай работы студэнтаў прадугледжвае падрыхтоўку студэнтамі інфармацыйных матэрыялаў па найноўшай гісторыі.

Для дыягностыкі кампетэнцыі студэнтаў прадугледжваецца выкарыстанне наступных сродкаў дыягностыкі:

- тэсты з выкарыстаннем заданняў адкрытай і закрытай формы па асобных раздзелах і дысцыпліне ў цэлым;
- пісьмовыя заданні па асобных раздзелах дысцыпліны;
- вуснае апытанне падчас заняткаў;
- выступленні студэнтаў на семінарскіх занятках па распрацаваных імі тэмах;
- падрыхтоўка і абарона рэфератаў;

2. Шкала ацэнак

Ацэнка вучэбных дасягненняў студэнтаў на экзаменах па дысцыплінах сацыяльна-гуманітарнага цыкла праводзіцца па дзесяцібальнай шкале.

Ацэнка вучэбных дасягненняў студэнтаў ажыццяўляецца паэтапна па канкрэтных раздзелах (тэмах) вучэбнай дысцыпліны, здзяйсняецца кафедрай у адпаведнасці з абранай установай вышэйшай адукацыі шкалай ацэнак.

3. Крытэрыі ацэнак

Для ацэнкі вучэбных дасягненняў студэнтаў выкарыстоўваюцца крытэрыі, зацверджаныя Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

4. Рэкамендуемы дыягнастычны інструментарый.

Для дыягностыкі сфарміраванасці кампетэнцый студэнтаў пры выніковым ацэньванні рэкамендуецца выкарыстоўваць педагагічныя тэсты і

тэставыя заданні; рознаўзроўневыя кантрольныя працы і заданні; залік (экзамен).

Пытанні для самастойнай работы

- 1 Якія наступствы мела Першая сусветная вайна для Вялікабрытаніі?
- 2 Што такое “ллойджарджызм”?
- 3 Калі і ў сувязі з чым у Вялікабрытаніі назіраўся ўздым рабочага руху?
- 4 Як развівалася эканоміка Вялікабрытаніі ў гады стабілізацыі?
- 5 У чым заключаўся канфлікт у вугальнай прамысловасці і якім быў змест закона 1927 г. аб рэгуляванні працоўных адносінаў?
- 6 З якімі праблемамі сутыкнуўся ІІ лейбарысцкі ўрад і якім чынам гэтыя праблемы вырашаліся?
- 7 Калі сфарміраваўся і якім быў па партыйнаму складу “нацыянальны ўрад”?
- 8 Якія змены адбываліся у брытанскіх палітычных партыях у 1930-х гг.?
- 9 Якімі былі знешнепалітычныя прыярытэты Вялікабрытаніі ў міжваенны час?
- 10 Якой па форме кіравання была Іспанія пасля Першай сусветнай вайны?
- 11 У чым спецыфіка сацыяльнай структуры Іспаніі?
- 12 Якія найбольш уплывовыя палітычныя сілы дзейнічалі ў краіне ў пачатку 1920-х гг.?
- 13 На якія сацыяльныя слаі абапіраўся Прыма-дэ-Рывера?
- 14 Якія мэты ставілі перад сабой рэспубліканцы?
- 15 У чым заключаліся мерапрыемствы рэспубліканскага ўрада?
- 16 Што такое “Іспанская фаланга”?
- 17 На якія палітычныя сілы абапіраліся фалангісты?
- 18 Ад якой падзеі пачалося разгортванне грамадзянскай вайны?
- 19 Што такое “палітыка неўмяшальніцтва”?
- 20 Якімі былі вынікі грамадзянскай вайны?
- 21 Якія працэсы ў грамадстве паўплывалі на развіццё культуры?

- 22 У чым заключалася навуковая рэвалюцыя дадзенага перыяду?
- 23 Як змяніліся ўмовы жыцця заходняга грамадства?
- 24 Назавіце найбольш вядомыя дасягненні ў развіцці навукі, тэхнікі, медыцыны?
- 25 Што такое рэлятывізм у навуцы?
- 26 Якія мадэрністскія плыні ў мастацтве вы ведаеце?
- 27 Што такое сацыялістычны рэалізм?
- 28 Якія новыя музычныя накірункі з'явіліся ў дадзены перыяд?
- 29 Каго з найбольш вядомых дзеячаў літаратуры і мастацтва дадзенага перыяду вы можаце назваць?
- 30 У чым заключаўся сістэмны крызіс пасля распаду СССР?
- 31 Якім чынам было ўрэгулявана пытанне ядзеных узбраенняў у першай палове 1990-х гг.?
- 32 Якія палітычныя, этнічныя, эканамічныя працэсы назіраліся у рэспубліках былога СССР?
- 33 У якім геапалітычным становішчы апынулася Расія ў 1990-х гг.?
- 34 Якімі ў 1990-х гг. былі геапалітычныя арыенціры рэспублік Сярэдняй Азіі, Каўказа, Украіны, Беларусі?
- 35 Якія змены адбыліся на постсавецкай прасторы на працягу 2000-х гг.?
- 36 Што такое СНД? Якія дзяржавы ўваходзяць у гэта аб'яднанне?
- 37 Якія існуюць саюзныя пагадненні ў рамках СНД?

ІНШЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ

Відэаматэрыялы па гісторыі Вялікай Айчыннай вайны (цыкл фільмаў “Великая война”)

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ